

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

V. évfolyam 7. szám

<http://www.szikszu.hu/isk/gellert/>

1998. július

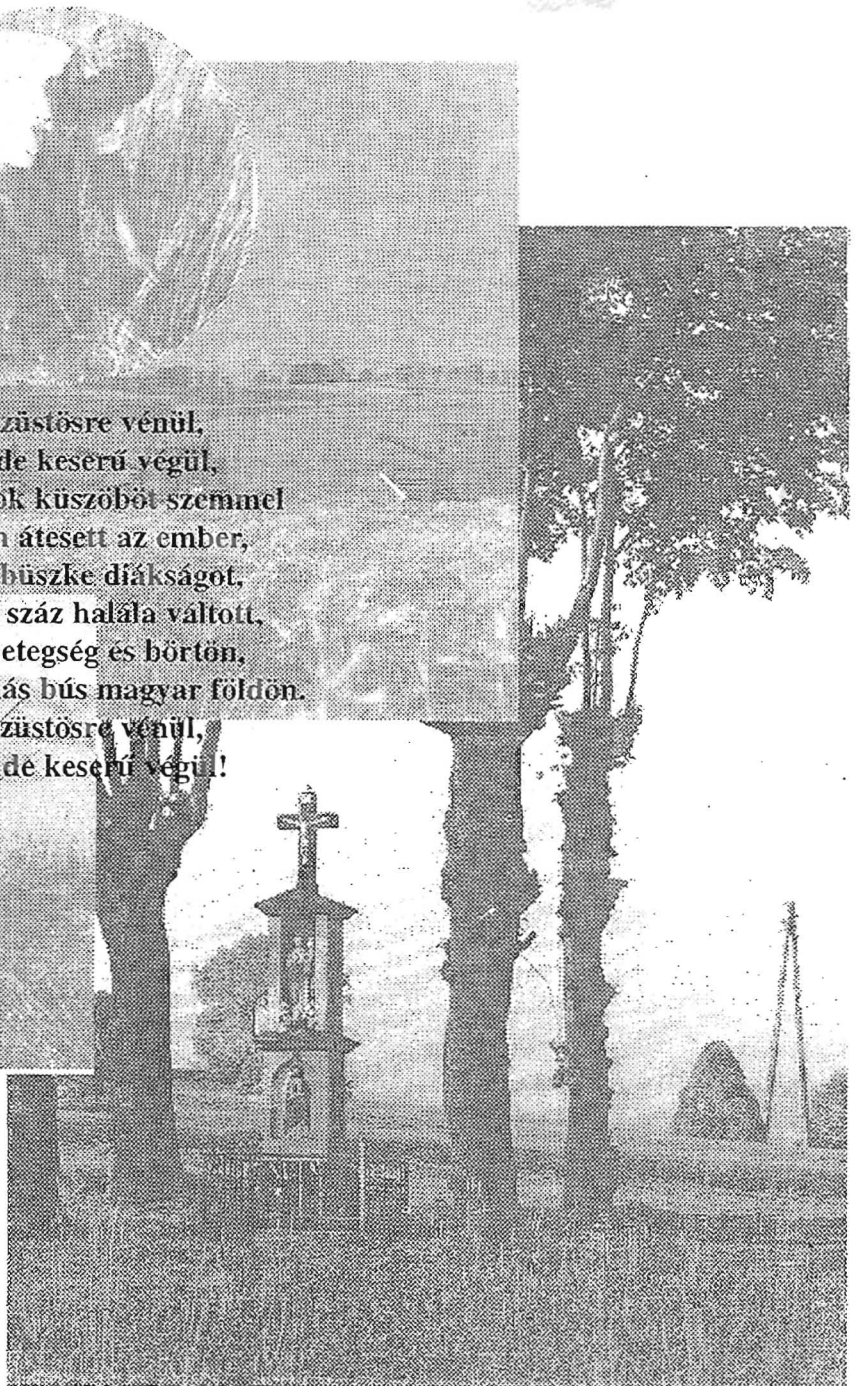
PÉTER - PÁL HETÉBEN

Mikor még a kiskaszák zenéltek,
ifjan, vígan de más volt az élet,
pedig a bátor száját akkor is tátott,
megváltani vágyta a világot,
ember-rangot, juszt a joghoz mérni
nem félni, és mást sem hagyni félni,
és hinni az örök vigasztásban,
a győzedelmes magyar igazságban.
Mikor még a kiskaszák zenéltek,
ifjan, vígan de más volt az élet!

Mire fejed ezüstösre vénül,
visszanézni de keserű végül,
látni azt a sok küszöböt szemmel
amin közben átesett az ember,
dallás-szép, büszke diákságot,
amit a front száz halála váltott,
s Szibéria, betegség és börtön,
nép-gyomlálás bús magyar földön.
Mire fejed ezüstösre vénül,
visszanézni, de keserű végül!

Mégis az, kit szeret a Jóisten,
az körül majd békévé lesz minden,
kibőjtöli a gonosz halálát,
Miatyánkká mondja népe vágyát,
s reméli, hogy megjobbul a holnap,
azoknak, kik kegyéből a sorsnak
álmaikat majd valóságra váltják,
az ember-giz-gaszt árokba kaszálják,
megváltják a kis magyar világot,
mondanak értünk egy Miatyánkot:
S ring felettünk arany búzatenger,
Isten-kézben vetőmag az ember...

TÍMÁR MÁTÉ

„Péter-Pál napi gondolatok - innen-onnan”

Amikor barátom megtisztelt a felkérésével, hogy mint gyakorló publicista írjak lapjuk június: számában egy cikket, elvállaltam. Később jöttem rá, hogy a magyar Péter-Pál napokról ma nem könnyű írni. Írhatnék a magyar népszokásokról, találhatam volna - mint hívő ember - magvas vallásos gondolatokat. Elvettem ezeket az ötleteket. Az előbbiekről értekezzenek avatott néprajzosok, illetőleg teológusok.

A két szent apostol remélhetőleg elnézi nekem, hogy névfordulójuk alkalmával inkább a MÁVAL foglalkozom. Nem elvonatkoztatva személyiségüktől.

S már helyben is vagyunk. Lezajlottak (?) a parlamenti választások. A III. Magyar Köztársaság harmadik ciklusa következik. Mint politológus, megengedem magamnak azt a sommázatot, hogy tulajdonképpen most fog kiteljesedni az 1989-90-ben elindult rendszerváltozás. Tanult és közismert kollégám, Kéri László politológus mostanában számtalanszor elmondta, leírta: őt meglepte az esemény... Engem pedig az nem, hogy Kéri László meglepődött.

Mire ezek a sorok megjelennek, bízom benne, már lesz új parlamentünk, demokratikusan választott kormányunk. Ússzeáll egy zömében más hatalmi elit, mely átvezeti hazánkat sikerrel a közelgő, új évezredbe.

Gyomaendrőd választó kerülete is "remekelt". Több mint 58 százalékkal juttatták be a T. Házba a fiatal Domokos Lászlót, a Fidesz Magyar Polgári Párt és az MDF-MKDSZ közös jelöltjét. Ez magas arány.

Tudjuk, sok új politikus kerül be a törvényhozásba, jó néhányuk a végrehajtó hatalom magasabb tisztségeibe.

Péter és Pál napján kihangsúlyozhatjuk, hogy Péter (Petrus) volt a közsíkla, - neve is ezt jelenti, - Pál a damaszkuszi úton vált a keresztényüldöző Saulusból Pál apostollá. Azóta a damaszkuszi utat jelképesen használjuk. Akik mentközben váltanak át a helytelenről a jóra. A magyar "damaszkuszi úton" már sokszor volt életem során "csücsforgalom". Emlékszem zödingesekre, akikből partizán lett, konzervatívokra, akik a Lenin Intézetben jeleskedtek később. Igen közeli szemlélője voltam az 1988-1990 közötti "megtéréseknek", sőt "ellenállóknak"... Majd 1994-ben a forgalom eme damaszkuszi úton hátramenetbe indult, amire a Bibliában sincsen példa. Most - 1998 nyarán - is észlelhető bizonyos mozgás. S mindez a hatalomvágytól indíttatva. (Persze az anyagok sem mellékesek!) Albert Schweitzer orvosprofesszor szerint: "A hatalommal csak akkor rendelkezünk, ha az emberek észreveszik rajtunk, hogy nem hideg, egyszer s mindenkorra leszögezett elvek alapján döntünk, hanem minden egyes esetben az emberségünkért küzdünk." A dogmákkal működő hatalmi diktatúrák már sok szenvedést hoztak hazánkra. Nem árt tehát az új rezsim képviselőinek a damaszkuszi úton újra nyüzsgő köpönyegforgatókra kiemelten odafigyelni.

Az 1998-as Péter-Pál nap nem találja

Kánaáni állapotban a hazai lakosság döntő többségét. A győztes, új politikai erőknek herkulusi feladata a tornyosodó, közismert nehézségek megoldása. Nem lesz sétatemenet.

Megyénk, reményeink szerint, a tudományosan bizonyított, de személyesen is megtapasztalt, keleti regionális leszakadás megszüntetésében és fokozatos felemelkedésében bízhat. A régiók leszakadásának, sokféle veszélyének elhárítása ugyan a magyar parlament és a kormány egyik célfeladata, de ma már az Európa Unió és az euroatlanti hatalmak, országok is jól felismerték, hogy e leszakadások nem csupán lokális kockázati tényezők! Azaz segíteni fognak bennünket. Ennek taglalása nem fér bele e cikknek a keretébe.

E sorok írója, kora okán, már sokféle kormányzati kurzust átélt. Kezdte a Horthy-rezsimtől, a második világháborútól, továbbbi "zajos" évtizedeken át - máig.

Péter-Pálkor még soha nem éreztem ennyire frissnek a kissé megkésett tavasznak pezsdítő illatát, mint most. Hogy kissé költői pátosszal is kifejezzem reményeimet.

Még egyet. Közismert, hogy Magyarországon Péter-Pál napjának környékén ünnepelte a dolgozó magyar nép az azévi aratást. Az "aratás" most a választások során történt a győztesek számára.

A jövő évi aratáskor kiderül: kik voltak helyesen...

NEMERE GÁBOR

Meleg szeretettel köszöntjük dr. Varga László országgyűlési képviselő urat a t. Ház korelnökét, (a mi drága Laci bátyánkat) aki már 1947-ben is ott ült az országház padsoraiban a Barankovics-vezette demokrata néppárt képviselőjeként, s most a magyar kereszténydemokrata szövetséget képviseli együttműködve a Fidesz magyar polgári párttal.

Munkálkodjon tovább hazánk felemelkedéséért!
Eredményes, aktív, boldog életet kíván Önnek:

az MKDSZ gyomaendrődi szervezete

TURUL CIPŐ GYOMAENDRÖD

Szabadság tér 2.
Telefon: 66/386-891
66/386-251

A TURUL CIPŐBOLT
új helyen: Gyomaendrőd,
Fő u. 204.

(a Gyógyszertár me llett)

Megújult választékkal, bevezető árakon kínálja termékeit.

VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

Madizol Kft

Minőségi női cipők nagy választékban,
kevező áron

Telephely: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 45.
Telefon: 06/66 386-578
06/30 436-781

Corvo Bianco Schuh Bt.

Corvo bianco

Cipőipari Bt.
5502 Gyomaendrőd, Fő út 14.

☎/Fax (66) 386-896

☎(30) 457-148

Női, Leányka-, és Fiú
cipőgyártás

* HÍREK, KÖZLEMÉNYEK * HÍREK, KÖZLEMÉNYEK * HÍREK *

A városfejlesztési koncepcióról

Június 12.-én délelőtt a Gyomai részen, délután az Endrői Kirendeltségen gyűltek össze azok a meghívottak, vállalkozók, pedagógusok, akik meghallgatták a városfejlesztési koncepcióját. Ismertetésre került az a közép és hosszú távú stratégiai elképzelést, amit hozzá értő szakemberek készítettek a város úgymond kitörési pontjait leresve, abból a célból, hogy városunk leszakadása megálljon, a fejlődéshez való felzárkózása elkezdődjön. Az elképzelések néhány gondolata valamennyi résztvevőt meglepett, mint például a "régiónban való gondolkodás, ami nem a közigazgatás határain belül javasolja a tennivalókat. Főleg az idegen forgalom területén valósulhatnak

meg ezek az elképzelések. A szakemberek az ipari övezet, az ipari park megvalósításának gondolata mellett kifejtették, hogy az önkormányzatnak újszerű szerepet kell vállalnia a város fejlesztése ügyében. Konkrét gazda kell, hogy legyen a fejlődésben, a szereplők érdekeit integrálja, naprakész információval lássa el a vállalkozókat, alakítsa ki a kapcsolattartás módszereit. Az agrár fejlesztési elképzelés 6 régióra osztotta fel a tájat, és ezeken belül fejtette ki a tennivalókat. Az elképzelések 1-5, 5-10, és 10-20 éves távlati tervek, amelyek megvalósítása csak a vállalkozók és a lakosság közreműködésével válhat valóra.

ÉRTESETÉS

A Kereszténydemokrata Szövetség Gyomaendrői Szervezete ez úton értesíti tagjait és barátait, hogy a hagyományos augusztusi birkaacsorát augusztus 15.-én, szombaton rendezi a Domszög vendéglőben 19 órai kezdettel. A vacsora ára: tagoknak 600, nem tagoknak 750 forint. A menü: Csigaleves, vegyes marha és birkapörkölt, és savanyúság.

A vacsora befizethető: Vaszkó Andrásnál, Dózsa Gy. u.31-ben (T.:386-689) Császár Ferencnél Damjanich u.15-ben (T.: 386.323) és Timár Mihálynál, Petőfi u. 25-ben.(T.: 284-196)

Értesítjük tagjainkat, hogy júliusban nem tartunk gyűlést, a legközelebbi összejövetelünk augusztus 3-án lesz, a szokott helyen és időben.

MKDSZ VEZETŐSÉGE

Gyomaendrődön, frekvenciált helyen, a Fő úton, saroktelken házas ingatlan eladó. Érdeklődni lehet 284-149-es telefonszámon.

A Városi Képtár gyermekrajzpályázatának eredményei

A Képtár gyermek és ifjúsági rajzpályázatára harmincegy pályázótól negyvenegy munka érkezett be.

A művész halálának negyedszázados és születésének százötvenötödik évfordulójára kiírt pályázatra a Mester két kedvenc témakörében vártunk szabadon választott technikával készült munkákat. Ezen kívül lehetőség volt a művészet iránt érdeklődő, de kevésbé ügyes kezű fiatalok számára kisesszé benyújtására Vidovszky Béla életéről és munkásságáról.

Sajnos írásos pályázat nem érkezett. Az elkészült rajzok, festmények egy része pedig csak nagy jóakarattal sorolható be a szobabelső vagy tájkép kategóriába.

Ezért Honti Antalból és Hevessy Nagy Anikóból álló zsűri igen nehéz helyzetbe került. Végül úgy döntött, hogy a tematikus bontás helyett a meghirdetett két korosztályon túl az 5.-8. osztályig terjedő korcsoportot kettébontja, s a beérkezett munkákat e szerint bírálja el.

Így a díjazottak a következők:

5.- 6. osztály: I. Schwalm Anikó, 2.sz. Ált. Isk. 6. oszt.

II. Dancs Tamás, 2.sz. Ált. Isk. 6. oszt.

III. Bene Ágnes, 2.sz. Ált. Isk. 5. oszt.

7. - 8. osztály: I. Kovásznai Nóra, Rózsahegy K. Ált. Isk. 7.oszt.

II. Kazár Éva, 2.sz. Ált. Isk. 7.oszt.

III. F.Nagy Lajos, 2.sz. Ált. Isk. 8.oszt.

Különdíj: Nótári Krisztina, a Kner Imre Gimnázium 11. oszt. tanulója.

A különdíj az idén is, mint a tavalyi évben, meghívás a nyári művésztaborra, amelyet a rendező Bethlen Alapítvány ajánlott fel. A díjazottak díszes oklevelet kaptak, és ételles könyvjutalomban részesültek. A többi résztvevő a Képtár Corini naptárát, és emléklapot kapott. A pályamunkákból összeállított kiállítást június 6-ig láthatták az érdeklődők a Képtárban.

BULA TERÉZ

A KÖZÖSSÉGI HÁZ
JÚLIUSI PROGRAMJA

- 3-án 18 órától Magányosok Klubja (Az összejövetelek minden héten, szerdán vannak.)
- 8-án 18 órától Nyugdíjas Klub (Az összejövetelek minden héten hétfőn vannak.)
- 10-én 17 órától Cukorbeteg Klubja (A legközelebbi összejövetel szeptember második szerdáján lesz.)
- 11-én 19 órától Gazdakör (Az összejövetelek nyári időszakban: kéthetente csütörtökön.)
- 20-án 18 órától Nyugdíjas Klub feleves vacsorája
- 25-én 19 órától ANNA - BÁL az emeleti nagy teremben.
ZENE! TÁNC! TOMBOLA! TÁNCVERSENY!
Belépő: 150 Forint. Jegyek (asztalfoglalás) elővételben július 10-22-ig 13 órától 16 óráig a Közösségi Ház irodájában.

Ez úton is szeretettel köszöntjük a VÁROSUNK Gyomaendrőd újság minden Anna nevű hölgy olvasóját.

27-én 9-11 óráig Szemvizsgálat (Okulár Optika, Szarvas.)

10-én 19 órától a földszinti teremben az augusztus 20-iki lovasbemutató előkészítő megbeszélést tartunk.

Tisztelettel kérem azokat a látványosító és lovasfogattal rendelkező embereket, akik szívesen részt vennének a bemutatón, jöjjenek el a fent jelzett időpontban az előkészítő megbeszélésre rendezvény minél sikeresebb lebonyolítása érdekében!

Köszönettel: MOLNÁR BORBÁLA népművelő

Hunya Elekné Varjú Mariann az év pedagógusa!

Június 11.-én az Önkormányzat meghívására együtt ünnepeltek a Gyomaendrői ált. és középiskolák tanulói és pedagógusai. Eljöttek a tanulmányi verseny résztvevői és az őket felkészítő pedagógusok. A 2. sz. Iskola énekkara, és Polányi Éva tanárnő vers mondása tette még tinnepélyessé a találkozót. A polgármester köszöntő beszédében elmondta, hogy hagyományt kívánnak teremteni a mai ünneplésből, így pedagógus nap közelében. 41 kintintetett diák volt. Ennyien értek el különböző fokozatokat, a versenyeken. Megnyitgató jó érzés volt látni, hogy ennek a városnak olyan pedagógusai vannak, akik nem hiába végzik áldozatos munkájukat. Köszönet illeti a gyermekeket és szülőiket is, hiszen a versenyen nyújtott eredményért nagyon meg kell dolgozni szülőnek, nevelőnek és gyermeknek egyaránt. Köszönet érte, hiszen a saját boldogulásukon túl ezek a gyerekek a szülővárosuk hírét is öregbítik. Szívélyesen és sok virággal köszöntötték az "Év pedagógusa" címmel kintintetett Hunya Eleknét, Varjú Mariann tanárnőt.

A Városi Zene- és Művészeti Iskola évvárója

Június 10-én 17 órakor került a Művelődési Központban megrendezésre az évváró, mely két részből állt: Pappné Németh Hedvig igazgatónő ismertette a tanévben elért eredményeket majd rövid hangversennyel búcsúztak a 97/98-as tanévtől. Mozgalmas évet zárt úgy a zene-, mint a néptánc szak: megyei versenyeken vettünk részt, ahol kiváló eredményeket értünk el, így többek között: Pelyva Katalin hegedű tanszakon első helyezést ért el. Felkészítő tanára: Pappné Németh Hedvig. Gyányi Réka szolfézs tanszakon szintén első helyezést ért el. Felkészítő tanára: Holubné Hunya Anikó. A néptáncosok a Békés megyei Néptánc Találkozón vettek részt Gyulán. Május 31 és június 1 között került megrendezésre Boltonbogláron koreográfia és META verseny, ahol egy harmadik, hetedik, s külön-díjjal lettünk gazdagabbak. Ugyanítt 300 gyerek közül, Havasi Zsolt kapta a legjobb táncos címet. Május 1-én fogadtuk a "Kisakas" svéd néptánc csoportot, akik ez év folyamán visszavárnak bennünket.

Tárgyi feltételeink is javultak ez év folyamán, hiszen a régen óhajtott zongorát sikerült megvásárolnunk. Az évvárót - mint már említettem - kis hangversennyel zártuk, ahol többek között Gyányi Réka, Méri Gábor, Bárdi Edina, Kovács Ági, Molnár Zsuzsi, Pelyva Katalin műsorszámokban gyönyörködhattunk. Az előttünk álló vakáción mindenkinek kellemes pihenést, jó nyaralást kívánok.

HOLUBNÉ HUNYA ANIKÓ

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó! új kenyér ize, lepergő könny sója,
Sarkcsillag a négy égtáj felől! öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Anyanyelved billyogként jelöl! Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld, s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Dr. UHRIN NÁNDOR

orvos, szülész,
nőgyógyász,
onkológus
Endrőd 1901 - 1956

Uhrin Imre jómódú gazdálkodó és Sóczó Ilona szülők gyermeke. A vallásos, keresztény erkölcsű párnak 18 gyermeke született. (néhányan kisgyermekként fejezték be rövid életüket) A XIX. század vége felé, a XX. század elején modernnek mondható gazdálkodását a népes család végezte, főmunka idején azonban napszámosokat fogadták. Uhrin Imre és családja mindig egy koszton volt a gazdaságukban dolgozó bérmunkásokkal. Korszerű életszemléletüknek az is bizonyossága, hogy a szépszámu gyermekeik közül a legtehetségesebbeket taníttatták, de vigyáztak arra is, hogy a jelentős birtoknak mindig legyen a kor kívánalmainak megfelelő intézője e fiúk közül. István fiukból mérnök, Lászlóból megyei hírvéleményező, Nándorból orvos lett.

Az Uhrin-(később Ugrin) család más ágán is sok tehetőseges tag volt. A család "Benjáminja", Nándor iskoláztatása szülőfalujában kezdődött. Bencze Sándor, az akkori igazgató keze alatti években sok dicséretes hír jutott a szülőknek az "Uhrin deákokról".

Elemi után, - mint abban az időben szokásos volt - a vármegye legnevezetesebb gimnáziumába Gyulára kerültek a rk. gimnáziumba, ahol kifogástalan erkölcsi nevelésben és komoly tudományos oktatásban részesülhettek. (Egyik gyermekük Ugrin Béla jezsuita szerzetes évtizedek óta Kanadában fejti ki áldásos működését.) "Az ernyedetlen szorgalmú, kiváló memóriájú,

merész fantáziájú Nándor" kitűnő érettségi után Budapesten, az Orvostudományi Egyetemen "remek éveket sorolt egymásután". De nemcsak kiváló szellemi képességekkel, kitűnő fizikai adottságokkal is rendelkezett. Szülőfalujában egyik népszerűsítője volt a labdarúgásnak és a tenisznek. 1921-ben megszületett Endrői Testnevelő Körnek első futballcsapatában jobbösszekötő volt. Később megszervezte a piros salakos pályás teniszszekciót, melynek férfi tagjai a szomszédos település teniszszekciójával bajnokságokat is vívtak. Igen szerette a természetet. Kerékpározva látogatta betegeit. Később autóját is a gyógyítás szolgálatába állította. A népes tanyavilágot ősztől-tavaszig kocsival (hintóval) járta. Általános orvosi diplomája mellé a szülész-nőgyógyász és urológiai képesítést is megszerezte.

A harmincas években még a "házi szülés" divott. Kiváló segítőtársa volt "Mariska bába néni". S bizony, az akkor még tizenötezres lélekszámú községben volt tennivaló bőven. Akkor még az volt az elv: "Eső meg a gyerek akkor kell, amikor jön", meg úgy vélekedtek a szülők: "Ha Isten bárányt adott, legelőt is ad hozzá". Akkor még nem volt egyke, sem terhesség-megszakítás. Három-négy száz volt az évi "gyermekáldás". S Ő volt az egyetlen szakorvos a községben. Számtalan éjszakát töltött a tanyavilágban a falusi petróleumlámpa, vagy gyertya mellett, hogy segítsen az életnek. Ezekben mérhető az általa világra segített babák száma. Sok szülő áldva foglalta imába a doktor úr nevét. (1953-ban a mi első gyermekünket is Ő segítette világra. Hála érte.) Soha különbséget nem tett se borszín, se életkor, se társadalmi, vagy anyagi helyzet, vagy küllem alapján páciensei között. Tette fáradhatatlanul kötelességét esküjéhez hiven.

1935-ben megnősült. Feleségül vette Halmágyi Margitot. Három gyermekük született: Nándor, Márta, és Dorottya. Nyugodt, kedves, békés életet élt a család. Még ebben az évben, a képviselőválasztásra készülő községben, a sajnálatos sortűz eldördülésekor a tíz halott mellett közel negyven sebesült volt, akik zömmel nála kerestek elsősegélyt, mivel háza szinte tőszomszédos volt a tragédia színhelyével.

Még a harmincas években fontos eredmény született a terhes nők és a szülőanyák segítésére: a Stefánia Egyesület. Ebben is az oroszlan érdem dr. Ugrin Nándor orvosé.

A második világháború frontja közeledtével a család elmenekült. A nemsokára hazatérő orvost elfogták, és a község házában őrizetbe helyezték. A falu népe, főként az aszszonyok csoportosan vonultak a község "kommandójához" s kérték orvosuk elengedését.

Majd a harcok megszűnte után a szülőotthon megszervezése is az Ő érdeme, mely a volt főjegyzői lak, a mostani orvosi rendelő helyén volt.

Egyetlen olyan negatívumot tudok életében, mely áldásos munkáját derékba törte: a dohányzás! Ilyen a sors iróniája: rákot szűrt és próbált gyógyítani, és Őt is fiatalon elvitte a szörnyű kór. 1956. március 15-én fejezte be áldásos életét. Sírja a Szarvasvégi temető főútja mellett van, melyet fekete márványkő őriz, s ahová az 1987-ben Budapesten szintén rákban elhunyt feleségét is helyezték örök nyugalomra.

Csendes, kedves, jóságos, megbízható, tiszteletet érdemlő volt életében. Áldás és hála lebegjen nyughelye felett!

MÁRTON GÁBOR

JÚNIUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnapokon: 8-kor, és este 7-kor, hétköznap reggel fél 8-kor.

Szent Gellért Iskola kápolnája: a nyári időszakban nincs mise

Hunya

Vasárnapokon: délelőtt 10-kor.

Hétköznapokon: kedden, csütörtökön és szombaton este 6-kor, valamint elsőpéntekenként is, este 6-kor. A szombat esti mise előesti mise, így érvényes vasárnapra.

Gyoma

Vasárnapokon 10-kor, hétköznap 18 óra.

Katolikus oldal

JÚLIUS HÓNAP ÜNNEPEI

július 2. csütörtök:	Sarlós Boldogasszony
július 3. pének:	Szent Tamás apostol
július 11. szombat:	Szent Benedek apát, Európa fővédőszentje
július 16. csütörtök:	Kármel-hegyi Boldogasszony
július 18. szombat:	Szent Hedvig királyné
július 22. szerda:	Szent Mária Magdolna
július 24. péntek:	Árpád-házi Boldog Kinga szűz
július 25. szombat:	Szent Jakab apostol
július 31. péntek:	Loyolai Szent Ignác áldozópap

A gyomai búcsú

Június 20-án, szombaton délelőtt 10 órakor kezdődött Gyomán a Jézus Szíve templombúcsú. Összegyültek a gyomai és endrődi hívek, de voltak vendégek Körösladányból, és Hunyáról is.

Az ünnepség vendége Horváth János nyugdíjas plébános úr volt, aki 5 évig vezette ezt az egyházközséget, majd megromlott egészségi állapota miatt kellett nyugdíjba vonulnia egy évvel ezelőtt. János atya ezsztmiséjét tartotta. 25 évvel ezelőtt szentelték pappá.

E szép ünnepre összegyűlt az espereskerület papsága. Az ünnepi beszédet Iványi László endrődi plébános tartotta. Röviden iaézzük fel az elhangzott gondolatokat.

"Jézus Szíve ünnepe a szeretetet juttatja eszünkbe, a szív a szeretet jelképe. Nincs szeretet áldozat nélkül. Az életben, ha valaki nagyot akar teljesíteni, bizonyos dolgokról a cél érdekében le kell mondani. Jézus életét áldozta.

A pap is lemond bizonyos dolgokról. János atya is ezt tette, amikor a jobb és szebb vidéket, a Dunántúlt otthagyva erre a vidékre jött, szinte misszióba. Szent Gellértet is eszünkbe juttatja, aki Itália gyönyörű kék egét otthagyva jött magyar földre hirdetni az evangéliumot. Vértanú lett.

Az ember vágya, hogy föltekints azokra, akiknek szívük van. "arra emelik majd tekintetüket, akit átszúrtak" (Zak 13,1) Jézust a kereszten átszúrták. Föltekintünk rá.

A papra is sokan föltekintenek, mint Isten szolgájára, de ugyanakkor sokszor át is szúrják.

János atya is szolgált: Orosházán és Endrődön káplánként, majd plébános volt Végegyháznál és Gyomán. Sokan tisztelték, szerették. Sok nehézséget, és küzdelmet is jelentett neki ez a 25 év. Különösen a betegség keresztje: betegen is, éveken át hűségesen helyt állt.

"A nekünk ajándékozott Szentlélekkel kiáradt szívünkbe az Isten szeretete" (Röm 5, 5b). Ez erőt ad mindannyiunknak. Élető forrás. A papnak is élető forrás az Isten szeretete. Ezt közvetíti. Imádkozik híveiért. Lehet, hogy pont abban a percben, amikor valaki visszaadja I.:két Teremtőjének, vagy épp bünt készül elkövetni. Értük is imádkozik. Ima, és szentmise - a pap erőforrása.

A pásztor, ha elveszik egy bárnya, otthagyja a 99-et, és elmegy felkutatja az elvesztett lelkeket.

János atya negyed százada végezte ezt a munkát. Adjunk hálát az Istennek vele, és érte. Kérjük az Aratás Urát, küldjön új munkásokat szülőjébe."

Szurovecz Vince esperes úr felolvasta Gyulay Endre püspök úr levelét, melyet itt mellékelünk. A kerület papsága nevében az esperes úr, a hívek nevében a gondnok úr, és a Rózsafüzértársulat köszöntötte.

A szentmise végén a templomkertben a hívek agópén vettek részt.

Tisztelendő
Horváth János úrnak
ny. plébános

Székesfehérvár
Országos Papi Otthon

Kedves Atya!

Csodálatos dolog az emberi élet. még csodálatosabb a keresztyény élet, s ezt már csak az a hivatás és annak követése múlja fölül, amelyet a papszenteelésben nyer el az ember.

A hivatás nem csak ajándék, hanem felelősség is. nem mindegy, hogy az évek alatt, melyet engedélyez az Úr számunkra, mit teszünk az Ő dicsőségére.

Tisztelendőséged 1973. június 17-e óta, amikor végleg igent mondott erre a szolgálatra, nehéz és becsületes úton jár, hűségben maradva mindig ehhez az ígérethez. Különböző lelkipásztori szolgálatai voltak, nem könnyű kápláni és komoly felelősséggel járó plébánosi munkák.

Munkájának ellátásában próbált eddig is becsületes lenni. Isten ügyét komolyan venni, s a hívek szolgálatában a lehetőségekhez mérten mindent megtenni. A magam és egyházmegyénk nevében köszönöm a 25 év fáradtságos munkáját. Kérjük a legfőbb papot. Jézus Krisztust. növelje istenszeretét, hogy imádságos élete töretlen maradjon, feléje való hűsége állandó legyen és növelje felebaráti szeretetét, hogy ebből fakadóan hívei iránti szolgáló szeretete napról napra tökéletesebbé váljon.

Szolgálatát az Úristen keresztekkel is jutalmazta. de kérjük, ebben is adjon Tisztelendőségednek elegendő erőt, s ezt is tudja mindig kamatoztatni az Ő dicsőségére. Adja Isten, hogy az elkövetkező években is ugyanilyen buzgóságban, imádságban, Isten- és emberszeretethen tudja - remélhetőleg hosszú időn át - értékesíteni életét.

Szeretettel és főpásztor áldással
Gyulay Endre

Szeged, 1998. június 13.

Endre
megyés püspök

az oldalt szerkesztette: Iványi László plébános

A gyakorlati életre nevelés alsó fokon

IV. rész - Új tantárgy: gyakorlati foglalkozás

A háborút követő egy évtizeden át a mezőgazdasági ismeretek oktatása, gyakorlása a természettudományi tárgyak mélyebb, színvonalasabb tanításában nyilvánult meg. A fejlődés további szakaszában a különböző szakkörök keretében folyt gyakorlati jellegű manuális képzés.

Az 1956/57-es tanévben a gyakorló pedagógusok kezdeményezésére (ugyanis ebben az időben nyitottabbá, engedékenyebbé vált az országos vezetés), a társadalom részéről jelentkező igény hatására a mezőgazdasági ismeretek, valamint a manuális (politechnikai) képzés ügye az érdeklődés középpontjába került. Az alapos kísérletező és előkészítő munka után a Kormány 1014/1958. sz. határozata alapján elrendelte, hogy be kell vezetni a "gyakorlati foglalkozás" elnevezésű tantárgyat. A rendelkezés megadja a tanterv általános követelményeit. A Művelődési Minisztérium végrehajtási utasítása egyértelműen meghatározza a feladatokat, kereteket ad az iskoláknak, s rájuk bizza, hogy mit, hogyan valósítsanak meg. Végezetül a rendelkezés kimondja, hogy a tárgyat az ország iskoláiban fokozatosan kell bevezetni.

Békés megyében a rendelkezés értelmében (1958/59) a Megyei Művelődési Osztály 1650/1958. sz. határozata alapján Gácsér József megyei főelőadó irányításával 10 iskolában került bevezetésre az új tantárgy: gyakorlati foglalkozás néven. Ezt követően hat év leforgása alatt valamennyi osztott és részben osztott iskolában bevezetést nyert.

Az endrődi iskolában 1959/60 tanévben kezdték tanítani a tantárgyat. Ezt követően az öregszőlői, majd a nagylaposi iskola következett. Az endrődi iskola a volt

polgári iskola gyakorló kertjeit kapta meg oktatás céljára. Kezdetben Vaszkó Irén, Nádas Sándorné, Gellai János és Szabó Zoltán pedagógusok végezték igen eredményesen e tárgy keretében az oktató-nevelő munkát.

A gyakorlati foglalkozás tárgyat a városokban is bevezették, de egész tanéven át műszaki ismereteket oktattak a fokozatosan felszerelt tanműhelyekben. A lányok részére szabás-varrás, háztartási ismereteket, a fiúknak pedig fa, fém, műanyag megmunkálást, villanyszerelést alapfokon, továbbá motorismereteket írt elő osztályonként a tanterv.

A vidéki, falusi iskolákban, ahol gyakorló kert állt rendelkezésre, ott ősszel, tavasszal zöldség és gyümölcsstermesztést (fólia alatti termesztést, öntözéses gazdálkodást), mint követelményt határozott meg a tanterv. Télen úgy a lányok, mint a fiúk műhelymunka keretében a városi iskolákhoz hasonlóan, de kevesebb tananyaggal képezték a felső tagozatos tanulókat osztályonként heti két órában.

A gyakorlati foglalkozás bevezetéséért és annak tovább fejlesztéséért az első években kiemelkedő munkát végzett országos szinten Tornyai József nyugalmazott gazdasági iskolai szaktanár, akit a Művelődési Minisztérium bízott meg. 1960 őszén részt vett Gyomán a 2. sz. iskola gyakorló kertjében az e tárgyat tanító megyei nevelők t o v á b b -

képzésében, és egy bemutató tanításon. E szakmai találkozáson mondta: "Tudatosítani kell tanulóinkban, hogy a testi és szellemi munka az egyedüli forrása minden anyagi és kulturális értéknek, a társadalmi fejlődésnek és a haladásnak."

Együtt dolgozott vele a közös cél megvalósításáért Dr. Bori István főiskolai adjunktus is, aki az Országos Pedagógiai Intézetben megszervezte a nevelők tovább képzéséhez szükséges politechnikai tanszereket. Pályafutása során több alkalommal tartott magas szintű módszertani, műszaki témájú előadást Békés megye gyakorlati foglalkozást tanító nevelőknek.

Tornyai József örökébe Dr. Oroszi András került 1961-ben. Szintén gazdasági szaktanár, aki a mezőgazdasági oktatás elkötelezettje volt. Szóban és írásban is publikálta a munkára, a gyakorlati életre való nevelés fontosságát, a magyar föld megszerettetését. Az ország gazdasági életének fellendítése a mezőgazdaság támogatása nélkül nem lehetséges - valotta előadásáiban.

HUNYA ALAJOS

MINDENT EGY HELYEN

A PIKTOR BOLTBAN!

Gyomaendrőd, Fő út 204.

(telefon: 66-386-611.)

Kaphatók:

- festékek, lakkok, ecsetek,
- szerszámok, csavarok, szegek,
- ragasztók, zárok, vasalások,
- és linóleumok

PADLÓ BURKOLÓ LAPOK MINTA UTÁN,
HOZZÁ RAGASZTÓK, FUGÁZÓ ALIZAT KIEGÉSZÍTŐ.

A KERTBARÁT KÖR ÜZENI...

Megérkezett a vörvart nyár és megkezdhetjük munkánk gyümölcsének betakarítását. Ha okosan

gazdálkodunk területünkkel, akkor folyamatosan szedhetjük a friss zöldséget és a változatos gyümölcsöket. Ne feledjük, a kártevők továbbra is veszélyeztetik a veteményt, a gyümölcsöt. Gondoljunk a burgonyabogárra, rövidesen megjelenik második nemzedéke, amely még átteleltetett, és újra találkozhatunk velük. Az almamoly ellen is védekezniünk kell, pl. BI 58-rovarölő szerrel. A körte levéltetű is már megjelent, ellene Pirimor 50 DP-vel, a körte bolha ellen 25 WP+Agrol-lal védekezhetünk. Ha a cseresznyét és a meggyet leszedtük, utána érdemes megpermetezni a fákat gombacölő szerrel, mert a monília továbbra is támad és a jövő termésre is gondoljunk!

VALUSKA LAJOS

A szőlőkultúrák kártevői

Ezúttal ismerkedjünk meg a szőlőkultúra legveszedelmesebb gombakártevőjével, a peronoszporával. Azonban más konyhakerti zöldségféléket is károsít (pl. uborka, hagyma, tök, bab, dinnye). E penészgomba kártételének nagysága az időjárástól függ és természetesen a védekezés hatékonyságától. Meleg, csapadékos időszakban egész nyáron a szüretig károsítja a szőlő fiatal leveleit, sőt a bogótermését is.

Tavasszal, májusban az össze nem gyűjtött száraz levelekből, talajban, elszáradt fűrtökön lévő bogókban (érdemes ezeket össze szedni) áttelelt téli spórák (szaporító testek) kicsíráznak, ha legalább 14-15 Celsius fok meleg van, és ugyanakkor eső esik. Létre jön számtalan konidium. Ezeket a termotokokat (konidium) a szél terjeszti és rákerülnek a szőlő levélre alsó fonák részére is. Amennyiben több órán keresztül vízesen maradnak és a hőmérséklet a fenti értéket eléri, vagy meghaladja, úgy a szaporító tok (konidium) felreped és kihullanak belőle a spórák. Egy tokban 30-40 spóra van általában. A spórák kicsíráznak, ami azt jelenti, hogy gombafonalak növekedni kezdenek és behatolnak a levél légzőnyílásain keresztül a levél sejtjeibe, és onnan táplálkoznak. Természetesen a konidium, a spóra, a gombafonál szabad szemmel nem látható. Amíg ez nem észlelhető, nem is lehet megállapítani a fertőzést. Ezt nevezik lap-pangási időnek. A lap-pangási idő hossza függ a hőmérsékletől, és csapadéktól. Amennyiben száraz idő van, akkor hosszabb, ha esős, páros akkor rövidebb. Általában napokban számítva ez 5-18 nap között változik. Ha újabb eső, vagy harmat jön a barna foltokon fehér bevonat képződik (a levél fonáki alsó részén), erre mondják, hogy a peronoszpora kivirágzott. Ezt nevezik második szakasznak. Nagyon jól látható a bevonat szabad szemmel. Mi ez a fehér bevonat? Konidiumnak a tömkelege. Én ezt úgy szoktam mondani, hogy szaporító testek (spórák) tokjai. A szakirodalomban nincsen rá magyar kifejezés. Kedvező időjárás esetén tovább fertőződik ugyanaz a levél, illetve a többi még

egészséges is. Tehát ez a szakaszos folyamat tovább ismétlődik. Száraz, aszályos időben 35 C fok melegben a gombafonalak el is pusztulhatnak a levélben. Ugyancsak elpusztulnak, ha a lap-pangási időszak elteltével nincs csapadék. Ilyenkor a barnás (olajfoltokhoz hasonló) foltok elszáradnak. A peronoszpora spórái általában a fiatal, zsege leveleken tapadnak meg legjobban, mert könnyebben tud a levélnyílásokon a fonál behatolni. Ezért célszerű a csomózás, a hánálhajtások eltávolítása, (legalább két levelet hagyjunk meg) továbbá hajtásválogatással lombritkítás, a talaj gyomtalanítása, a felszáradás miatt. Ezek az agronómiai védekezési módok. Ezen kívül hatásosan vegyszerrel védekezünk. Permetezéskor arra ügyeljünk, hogy a vegyszer a levél alsó, fonáki részére kerüljön. Cél a fertőzés megelőzése, illetve ha a gomba már jelen van, akkor a továbbterjedésének a megakadályozása. Ha már a gombafonal a növényi részben (levél, kocsány, bogyo) van, akkor azt már elpusztítani nem tudjuk, de a tovább szaporodást meg lehet állítani. Ugyanis, ha a jól megpermetezett fonáki részre rá kerül a szaporító tok, vagy a tokból kiözönlő spóra, akkor azok elpusztulnak. Esős időben sűrűbben permetezzünk, mert az eső lemossa. Ugyanakkor jó tudni, hogy a vegyszerek hatóanyaga meddig tart. Én az elmúlt csapadékos nyáron kilenc alkalommal permeteztem. A permetezésen kívül figyeltem a levélre a barna foltosságát. Ha ilyet láttam, azonnal letéptem és egy nylon zsákba raktam. Nem beszélve az olyan levelekről, amelyeken már fényes foltok jelentek meg (kivirágzott). Ezeket kevés mozgattással levágtam, vigyázva arra, hogy a szaporító tokok ne szóródjanak szét. Hatásos vegyszerként a következőket tudom ajánlani: Rézoxiklorid 50 WP, Shampion 50 WP (hatékonyabb réz vegyület), Buvivid, Aeroba: MZ (felszívódó anyag és ezért sokáig tartós), Zineb, és még sok gombacölő szer kapható a Gazda Boltokban. Igen hatékony és hatásos átlagosan 16-18 napig tartó bordóit. Régen csak ezt használták védekezésül és eredményesen. Én az elmúlt évben 5 alkalommal ezzel permeteztem. A bordóit rézgálicból és oltott mészből áll. 1 kg. kristályos vagy por alakú rézgálicot feloldunk egy műanyag vederben, ugyancsak ehhez a mennyiséghez szükséges 1.5 - 1.8 kg. szalonnás meszet egy másik nagyobb edényben (műanyag hordó).

Amikor a rézgálic feloldódott, a mészje kavargatása közben fokozatosan hozzá öntjük a rézgálic oldatot. Csakis ilyen sorrendben, mert így a bordóit hatékonyabb lesz, és a tapadása is tökéletesebb! A mész a réz közömbösítéséhez szükséges. A két anyag feloldásához, hogy 1% bordóit kapjunk 100 liter víz szükséges (ha lehet esővíz, mert ezáltal még jobb lesz a tapadás). Természetesen a kiskertekben kevesebb mennyiség kell, és ezért arányosan kevesebb víz, illetve rézgálic, mész szükséges. Én egyszerre 50 liter permetlevet készíték. Hozzávalók: 50 dkg. rézgálic, 80 dkg. szalonnás mész. A bordóitához ne adjunk rovarölő szert, mert rontja a hatásfokot! A többi permetlé keverhető idegölő mérgekkel. Nálam bevált módszer, hogy egyik alkalommal Zinebet használok BI 58-cal, másik alkalommal bordóitot. Természetesen a rózsától a szilvafáig mindent lepermeteztek.

Legközelebb a lisztharmatról és a szürkepenész körképéről szeretnék tájékoztatást adni a kedves kertbarát olvasóknak.

A vegyszerekről még csak annyit, hogy a csomagoláson mindig rajta van a felhasználás mennyisége (víz + vegyszer) és a várakozási idő is. Alaposan olvassuk át, ha kel többször a tájékoztatást, és ha kell, kerjünk tanácsot a bolt vezetőjétől, vagy gyakorlott kertésztől.

HUNYA LAJOS

ORVOSI

TANÁCSOK

TERHESGONDOZÁSRÓL KÖZÉRTHETŐEN

A magyar nyelvben a terhesség másálapot, az áldott állapot, igen szép szavaink, az élet egy felelősség teljes szakaszát jelzik. A család reménysége ezalatt az idő alatt, azaz 40 hét alatt fejlődve az anyaméhben, születik meg. Nagy felelősség hárul mind a terhesgondozást végző védőnőre, orvosra, mind pedig a terhes nőre.

A terhesgondozás feladata, hogy feltáró munkájával minden veszélyt elhárítson a terhességgel kapcsolatban.

A terhesgondozás módszerei, illetve különböző szintjei szolgálják azt, hogy a méhen belüli fejlődő magzat egészségesen jöjjön a világra.

A terhességi gyanújelek, valószínűségi jelek és biztos jelek birtokában a terhes bekerül a terhesgondozás hálózatába.

Melyek ezek a jelek:

- gyanújel - közérzeti változások. hányinger
- valószínűségi jel - menstruáció kimaradása
- biztos jel - különböző terhességi vizsgálatok pozitívítása, orvosi vizsgálat, illetve ultrahangos vizsgálat.

A védőnő feladata ebben a szakaszban részletes szociális, gazdasági, egyéni, pszichés körülményekre vonatkozó adatok begyűjtése, családi betegségek, fejlődési rendellenességek, korábbi betegségek felderítése.

A fentieknek nagy jelentősége van, abból a szempontból, hogy bizonyos betegségek, fejlődési rendellenességek örökletesek lehetnek, s ezeket mindenféleképpen el kell kerülni. A védőnői vizsgálatok a továbbiakban kiterjednek a testsúly, a testmagasság, a haskörfogat, a szeméremcsont és a méhfenék közötti távolság, a vérnyomás mérésére. pulzusszámlálásra, magzati szívhangok számlálására, a vizelet részletes vizsgálására és az emlők vizsgálatára.

Ezt követően az első jelentkezés alkalmával a g o n d o z ó (folytatás a 9. oldalon)

Az ablak teszi a házat

MŰANYAG AJTÓK, ABLAKOK GYÁRTÁSA EGYEDI MÉRETEKRE IS.
5502 Gyomaendrőd, Fő út 81/1
81/1. Tel/Fax: 66/386-328

BELLA RÓZSA LEÁNYFALUN

Amint olvasóink már tapasztalhatták, mindig szívesen adunk hírt endrődi, gyomai születésű művészek alkotásainak bemutatásáról, bárhol is legyen az országban.

Ismét Bella Rózsárdi, leányfalui bemutatkozásáról számolhatunk be, mely már a huszadik, tárlatai sorában 1987 óta. Kecskemét, Szarvas, Baja, Nagykőrös, Budapest, Pusztaszabolcs, Kalocsa, Gyomaendrőd és Hatvan után most Leányfalun.

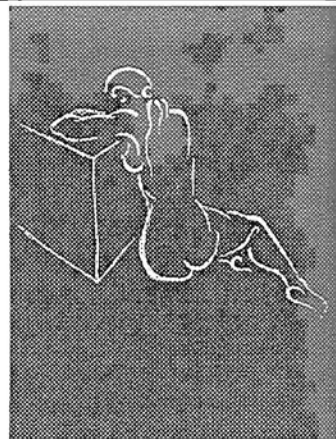
Egy órával a megnyitás előtt fúvószena, népzene, műköltészet, nép-énekek szórakoztatták az ide látogatott közönséget, s ez alkalmából így fonódott össze a zene, irodalom és képzőművészet.

A Piliszký-díjas művésznő kiállítását május 30-án Dr. Szj Rezső, történész, művészettörténész nyitotta meg, akinek megnyitó szavaiból idézünk: "... Rézkarc fekete-fehérben, vagy némi színessel, lovak ábrázolása, Körös-parti jelenetek, tájak, de "elvont" képek is, amelyekről alig lehet kivenni, hogy mit is ábrázol ez a kép? Jogos a kérdés kérem, hát mit is ábrázol, ha nem ábrázol semmit, akkor mire való? ... Igen merje megkérdezni, hogy mit ábrázol, miről van szó? Csak azt ne várja, hogy elemistás szinten ráják a szájába, hogy miről van szó. Ha meg kell erősíteni a szemet, erősítse meg, járja be a képnek a területét, lássa meg, hogy miről van szó. Ma már nem szükséges mindent kirajzolni ahhoz, hogy megértsük, hogy miről van szó. Megindul a gondolat, megrendíti az érzületünket, az érzésvilágunkat. Azonosulunk a képpel, és látjuk, hogy igen ez a finomság, ami ezeken a képeken megjelenik az a művészet. ... A rajzművészet finom alkotásai várják a nézőt. Ezt a szót, hogy finomság, nem véletlenül emlitem meg. Tele vagyunk szörnyűségekkel, durvaságokkal, horrorral, mindennel. Meg van örülve az emberiség, bizonyíthatja a Tv-ben látható világ. Bent a művészet hajlékában, mert most ez hajlék, a művészet látható nyelvéen a finom rezdülések, lelki állapotok, különféle tájak, lovak jelenetei fogadnak bennünket, egy csöndes tiszta hang - merem ezt mondani - azok számára, akik a képzőművészetben is szép és finom alkotásokat keresik. E gondolatok jegyében ajánlom Bella Rózsa képeit a megjelentek figyelmébe.

Mielőtt azonban tudósítástomat befejezném e nagyszerű bemutatóról, áljon itt Bella Rózsa önvallomása melyet meghívójára vésett: "Az ember, amint élete felén már túllépett, s mellőle lassan eltávoznak a számára a múlthoz

Illusztráció
Kada Erika: „Apám regénye 10”

Visszaszámlálás 20
Illusztráció: Kada Erika
„Visszaszámlálás”

kötődést jelentő legdrágábbak, s a boldog gyermekkort idéző környezet is megváltozik, egyre görcsösebben ragaszkodik az emlékekhez. Egyre többször szeretné megragadni a régmúlt pillanatot, s rögzíteni emlékezete legmélyebb rejtekeibe, ahonnan bármikor vászonra, papírra hívhatja: A táj szépségét, a benne megbúvó bogarakat, madarakat. A Körös vízének színét. A késő őszi levegőben szálló pernye illatát. A tisztességben és tisztaságban élő endrődi (gyomaendrődi) emberek szavát, arcvonásait. Egyre mélyebbekké válnak azok a gyökerek, melyek a szülőföldhöz kötik, s retteg a végleg elszakadás pillanatától.

A pedagógiai és művészi alkotó munkám során mindig ez a szülőföld táplált. A hivatásomban a kibontakozást, a sikereket az a kedves város adta számomra, mely 1985-ben befogadott, s így lett Kecskemét az otthonom."

S mit tehet ehhez hozzá a krónikás?

Kedves Rózsa! Tanítsd, neveld az ifjúságot, tanítsd a szépre, a jóra, neveld igaz magyarrá hazád fiait. És alkoss! Álmodd bele képeidbe a múltat, de álmodd bele a jövőt! Álmodj a Körös-parti hajnalokról, tüzes alkonyokról és forró éjszakákról. Mutasd meg nekünk művészeted erejével földi világunkat!

CSÁSZÁR FERENC

Kedves Olvasók!

Nem mindig áll módunkban egy elmúlt hónap eseményeiről a következő számunkban beszámolni. Így történik ez most is. Május 16-án került sor a Művelődési és Köznevelési Minisztérium, valamint a Pulszky Társaság - Magyar Múzeumi Egyesület által közösen meghirdetett "Az év múzeuma" pályázat díjkiosztására, mely esemény "lapzárta" után érkezett szerkesztőségünkbe, így júniusi számunkban már nem szólhattunk róla. A hírt tehát most tesszük közzé, s úgy gondoljuk - nem csak azért, mert városunkat is érintette - érdemes róla szólnunk, s vele kapcsolatban néhány gondolatunkat elmondani.

A pályázaton részt vett a gyomaendrődi V. dovszky Béla Helytörténeti Gyűjtemény - Városi Képtár - is. A beérkezett gyűjteményekből a magas követelmények miatt csupán 10 volt értékelhető. Ebből az első öt nagy összegű pénztartalomban, a másik öt - köztük a mi Képtárunk is - elismerő oklevélben részesült, mely díjakat a művelődési és köznevelési miniszter adta át. A későbbi program során lehetőség nyílt a Múzeumkertben megrendezett Múzeumi Majálison is részt vennünk. A rossz idő ellenére nagyon sok fővárosi és vidéki múzeum sátrakba, standokra kipakolva mutatkozott be a nagyszámú közönségnek és a szakmabelieknek. A Néprajzi Múzeum sátrában meg lehetett próbálkozni korongozással, a

Késői híradás a Múzeumi Világnapról

Nemzeti Galéria sátrában fülig festékesen pingáltak az apróságok. a Visegrádi Vármúzeum bemutatóján Mátyás-kori ezüst-dénárt - alumíniumból - ütöttek szemünk láttára, amit melléül haza vihettünk.

A Nemzeti Múzeum ezen a napon is ingyen fogadta a látogatókat. Mi is megtekintettük a Magyarország története az államalapítástól 1990-ig, a Barabás Miklós emlékkiállítás, és a Márciusi ifjak nemzedéke című kiállításokat. A múltban bolyongva szinte kiestünk az időből, az órák szinte észrevétlenül teltek. Végül az ifjabbakat a multimédiák csodái közt találtuk meg, ahol a Szent Koronáról készült CD-ROM-ot nézték éppen. A Korona egyes részéről kinagyított, kiváló minőségű, színes felvételek után számukra enyhe családást jelentett a találkozás a tisztelet parancsoló sötétbordó bársonnyal borított pánccélteremben, golyóálló üveg mögött bemutatott Szent Koronával és a koronázási ékszerekkel. A képek után nagyobb-nak gondolták, s az arany és drágakövek, híres zománcképek fénye sem volt olyan ragyogó a misztikus félhomályban.

Nem érezték át a pillanat nagyszerűségét, a szent tárgyaknak azt a sugárzását, amit az ezeréves magyar államiság jelképei árasztanak magukból. Történelemoktatásunk, de meg kell

vallani, családi nevelésünk hiányossága ez! Amit semmiféle szép, színes reprodukcióval ékes könyvvel, CD-kkel, Internettel, Sulinettel nem lehet pótolni!

A pedagógus, a szülő érzelmektől fűtött hangja, a mesék, a mondák világa, a történelmi tények megismerése, az egyszerű közvetlen beszélgetések, a technika által közvetített ismeretek együttesen teremthetik meg a Szent Korona tiszteletét, az együtvé tartozás érzését, amely mindenkinek, aki magyarnak vallja magát - s nemcsak annak született - közös lelki tulajdona.

Nézve a Koronát, elgondolkodtam: Milyen szerencsés nép vagyunk mi, balsors tépte történelmünkkel együtt! Hol van már a germánok és frankok által tisztelt Szent Gál? Csak a mítoszban él. Nekünk itt van a Szent Korona, amit tudósaink kézbe vehetnek, kellő tisztelettel tanulmányozhatnak, gyermekeink megcsodálhatnak, s megmaradt ezer éven át, min maga a magyar nemzet. Valóban szerencsés nép vagyunk.

A Múzeumi Világnapon szerzett élmények és tapasztalatok közül számomra ez az élmény volt a legfontosabb. Fontosabb, mint a Képtár 1997-es munkáját bemutató pályázatról kapott oklevél, ami most már aranyozott keretben függ a falon.

BULA TERÉZ

LONA KÉT- EGY- HÁZÁN

Mindnyájunk által már jól ismert, gyomai születésű festőművész tárlatával Kétegyházán mutatkozott be. A kedves, családi hangulatú OMNIA KÁVÉZÓ adott otthont egy hónapra képeinek. Eljöttek a város művészet szerető-pártoló polgárai, de eljöttek Gyomaendrődről, Békéscsabáról, Gyuláról, akik már régebről ismerték, szerették képeit.

Árgyelán György polgármester úr köszöntötte kedves szavakkal a művészt, majd Polányi Éva előadóművész olvasott fel Babits Mihály "Örök kék ég a felhők mögött" c. prózai alkotásából egy részletet, melyet a hallgatóság nagy tetszéssel fogadott.

E sorok írójának abban a szerencsében volt része, hogy bemutatván a művésznőt, megnyithatta a kiállítást.

"Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Íme az alkotó Diószegi Bíró Ilona, vagy ahogy képeit szignálja LONA, és íme az alkotások, melyeket elhozott Önöknek, hogy megmutassa művészetét, mely nem az elvont, az abstract, a L' art pour L' art világot mutatja meg nekünk, hanem az egyszerű ember számára is érthető, - és tegyük hozzá - gyönyörködtető világot.

Vajon ilyen ez a világ? - a mi világunk -, ahogy Lona ábrázolja? Igen, ilyen, ahol a valóság kissé megszépül ugyan, de átadja nekünk azt a belső sugárzást, mely lényéből fakad. Megmutatja nekünk az embert, a természetet, amelybe beleszövi hangulatát, érzéseit. Hogy mondja Seneca a nagy római filozófus? Omnis ars imitatio est naturae, azaz minden művészet a természet utánzása.

Mindig arra törekszik, hogy hasson! Ne csak gyönyörködtessen, hanem érzelmeinkre apelláljon! Képeit át-átszövi valami sejtelem, a tűnő idő megfoghatatlan sugallata. Alkotásaiban a képi hűségre törekszik, mégis összefonódik bennük a mese és a valóság, a misztikum és realitás. Képeit átlengi a "megfoghatatlan", hogy azt ne mondjam "égi fény". A

természetet mutatja meg nekünk, de érezzük bennük a titokzatosságot, mint ahogy minden ember, minden élőlény egy-egy nagy titok. Ahogy Ady Endre mondja magáról: "észak fok, titok, idegenség, lidérces messze fény". Igen, igen ezt a titkot kell megfejtenünk, vagy talán megsejtenünk művészetében.

Olajjal, akvarelllel dolgozik, de a pasztell is kedves számára. Nem vagyok művésztörténész, így ne várja a kedves hallgatóság, hogy most magas röptű előadásban méltassam Lona művészetét. Az én foglalkozásom, életem során nagyon is prózai, a pénz, a gazdaság világa. De rajongója vagyok a szépnek! Rajongója vagyok a művészeteknek, s bejárva a világot, mindenütt azt kerestem, hol találhatom meg azt, amit az EMBER alkotott, ami maradandó, ami szép!

Engedjék meg, hogy közelebből is bemutassam Önöknek Diószegi Bíró Ilonát.

A Körösök völgyében Gyomán, ahogy ma mondjuk Gyomaendrődön született. És ez meghatározó volt életében, művészetében, mint ahogy annyi más alkotónak is, aki e táj levegőjét az anyatejjel szívta magukba. A Körösök varázsa most is vissza-visszajár alkotásaiban. Iskolái elvégzése után divattervezőként dolgozott, de már kora fiatalsága óta hordozza lelke mélyén a képzőművészet iránti szeretetét. Amikor képeivel 1982-ben először jelent meg a nagyközönség előtt még nem sejtette, nem tudhatta, hogy milyen nagy utat fog bejárni. És ez az út egyenes volt, és felfelé ívelő! Csiszolták, alakították művészetét a büki, lovasberényi, kétegyházi, békési, gyomaendrődi, orosházi, enyedi, nemzetközi művésztelepek, ahol gazdagíthatta a benne már régen rejlő szenvedélyt, az alkotás vágyát, az alkotás minél erősebb kiteljesedését. Ma már a Független Magyar Szalon Képzőművészeti Egyesület tagjaként köszönthetjük, annyi más stúdió és egyesület tagsága mellett.

Hölgyeim és Uraim!

Kár minden szóért! Hiába próbálom szavakba önteni Lona varázslatos művészetét, nagyszerű alkotói tehetségét, be kell látnom, hogy az én szavaim erőtleneek, nem tudják visszaadni a látvány ígését. Ezért kérem Önöket, tekintsenek el minden további méltatástól és vegyék birtokukba ezt a tárlatot, és gyönyörködjenek. Gyönyörködjenek az itt kiállított alkotásokban, s ha Önöket is megfogja a varázs, a titokzatos sejtelem, akkor elmondhatom, hogy nem volt hiába való, hogy Lona eljött Önökhöz."

Végezetül ismét Polányi Éva mondta el Boór András: Íriszek, (Lona festményéhez) és Reményik Sándor Béke c. költeményeket, mintegy bevezetésként a tárlat megtekintéséhez.

Császár Ferenc

(folytatás a 7. oldalról) orvos a méhen belüli terhesség igazolására kétkézes vizsgálatot, laboratóriumi vizsgálatot és ultrahangos vizsgálatot végez. A fenti vizsgálatokkal az orvos napra pontos terhességi időt tud mondani. Ezen kívül természetesen belgyógyászati-, fogászati-, laboratóriumi-, s 35 éves kor felett részletes genetikai vizsgálatra küldi a terhest.

A terhesség folyamán, melyet három részre osztunk, az első hat hónapban havonta, utána kéthetente, majd a 36. terhességi héttől hetente kell ellenőrizni a terheseket.

A fenti ellenőrzéseken kívül a hüvelytisztaságfok vizsgálata, kolposzkópos vizsgálat, cytológiai kenetével feltétlenül szükséges.

Az esetenkénti testsúlymérés, vizeletellenőrzés, vérnyomásmérés, valamint a háromhavonként elvégzett vérképvizsgálat szintén nélkülözhetetlen. Ezen kívül minden terhességnél vércsoport meghatározást, ellenanyagvizsgálatot, a 16. terhességi héten serum alfa foetoprotein meghatározást és hepatitis B vírus kimutatását végezzük el.

Természetesen a vércukor ellenőrzése is feladatunk. Terhességi ultrahangvizsgálatot kötelezőszerűen 8, 18, 28 és 38 hetes terhességi időben végezzük el.

A 38. hét után célszerű a CTG vizsgálat elvégzése.

A fenti vizsgálatok a terhesség egész idejére vonatkozó és elvégzendő vizsgálatok, melyeket szakorvosi javaslatra még különböző vizsgálatokkal is ki szoktunk egészíteni.

A terhes megjelenésekor minden alkalommal elvégezzük a testsúlymérést, mely legjobb mutatója a fölösleges kilók halmozódásának és a vizenyőképződésnek. Jó tudni azt, hogy a terhes nem két ember helyett eszik. A feleslegesen megjelenő kilóktól nagyon nehéz később megszabadulni. A testsúlyt azonban nemcsak a fölöslegesen bevitt kalória emeli, hanem a terhességi hormonok vízvisszatartó képessége is. Ha a fentiek vérnyomás-emelkedéssel és a vizelet kóros elváltozásaival járnak, súlyos, az életet veszélyeztető, a terhességi önmérgezés állapotát idézik elő, mely terhességi rángógörccshöz vezethet.

Ezért nagyon lényeges a minőségi, fehérjedús, fűszermentes, sószegény, könnyű étrend.

A fentiekkel a terhes állapotát ellenőrizzük. Haskőrfogat és szeméremcsont-méhfenékpont távolság mérésével, a magzati szívhang ellenőrzésével a méhen belüli magzat fejlődését tudjuk ellenőrizni.

A tanácsadás gyakorlatilag a szülésre való felkészítés is. Kívánatos, hogy a terhesgondozást végző védőnő és orvos megfelelő felvilágosítást adjon a terhességgel járó esetleges panaszokról, a táplálkozásról, öltözködéssről, sportról, szexuális életéről, későbbiekben a szülés megindulásának jeleiről, és azokról a jelenségekről, melyek már orvosi beavatkozást igényelnek.

A fentiek egy általános szemléletet mutatnak, amelyeket azonban mindenkire vonatkoztatva kell alkalmazni ahhoz, hogy a boldog várakozást követően egészséges gyermek szülessen a család és a társadalom örömeire.

Dr. Csaba Kálmán

Családtörténeti hagyományok Gyomáról - IV. (befejezés)

Családtörténeti, ragadványnevekkel foglalkozó cikksorozatomban befejező részenek elején szükségesnek tartom megjegyezni, hogy a közölt adatok a gyűjtött anyagból történt válogatásból származnak. Becslésem szerint legalább ennyi - ha nem több - az eddig le nem jegyzett, általam sem ismert családtörténeti s ragadvány névanyag.

Juhász Király, Kocsis Király, Szűcs Király,

András Kis, Bába Kis, Bak Kis, Barát Kis, Bálint Kis, Belkefi Kis, Békési Kis, Bilki Kis, Buzdor Kis, "külnek ösanyjok vót Buzdor jány, ezekről vót elnevezve a határban egy ér, Buzdor ér", Csáki Kis, Csárdás Kis "merhogó ösapjok vót a Mírhóhádi csárdába csaplá", Cseri Kis, Daróc Kis, Debreczeni Kis, Diószegi Kis, Domokos Kis, Dutkony Kis, Egyházi Kis, Egy Kis, (egyházi ágybérbeszedési naplónak tréfásan így írták: "Egy meg egy meg egy Kis"), Erdei Kis, Faragó Kis, Fortély vagy Forti Kis, azaz F. Kis, "ösanyjok vót Fortély vagy Forti jány". Az anyakönyvben meg is találtam ennek is az igazolását: "Kis Pál eskettetett Öreg Fortélyné leányával Er'sébbettel 1762.nov.21.", Földi, vagy Földi Kis, Földházi Kis, Galambos Kis, Gatyá Kis, Gál Kis, Gödrös Kis "a falu vígín a gödrök löszet laktak vót", György Kis, Juhász Kis, Kiséri vagy Késéri Kis "külnek őseik Jászlósiéról ideszármazott, onnat elüldözött reformátusok voltak", Komári Kis, Komiszár Kis, Kondás Kis, Marjai Kis, Márton Kis, Mező Kis, Mihály Kis, Mursi Kis, Négyesi Kis, Novák Kis, Palócz Kis, Perigó Kis, Pici Kis, Piroška Kis, Rác Kis, Rázi Kis, Szolga Kis, Szukher Kis "mer olyan szusi-muszi, szuszogós ember vót, mint aki mindig keres valamit", (érlekes egybeesés! a németben der Sucher = kereső, kutató, talán a katonaságnál ragadt rá?), Szeglet Kis, a sarkon laktak, Tamás Kis, Terhes Kis, később csak Terhes néven anyakönyveztek őket, Juhos Terhes Kis Gáborné Imre Sára "csak úgy hitták, hogy Juhos néni, a nagyapja vót ennek juhász, onnat a neve, kártyavető, javasasszon'-féle vót", Tubák Kis, Turi Kis, Úr, vagy Börtönörző Kis, a régi gyomai nyelvjárásban és írott anyagban is a Kis nevéket Kűsnek mondták, írták, mint ahogy idő=üdü, Fűsüs=Fesűs nevű család, cipő=cüppő, fizet=fizet.

Nyájjuhász Kocsis, Pataki Kocsis, Tinó vagy T. Kocsis, "igen módos gazdaember vót ezeknek az ősök, kezdő gazda korába' vót neki két rossz kis tinája Hordás közbe' az egyik tinó összerogyott kúnyába, oszt megröglött. Mihály gazda erős ember vót, gondót egyet oszt belefekütt a járomba a másik tinó mellé, oszt ketten behúzták a rakot szekeret."

Ádi Kovács, Átányi Kovács, Becsületes Kovács "aki állandóan ezt hajtgatta; becsületes vónék csak a világ rossz...", Bódor Kovács Boragár Kovács, "ezeknek öregapjok a községi szemléssel járt mint esküdt, a borokat szemlézni", azaz főnác-pénzügyőr mellett képviselte a községet, Csatári Kovács, kiket aztán csak Csatárinak anyakönyveztek. Dobozi Kovács, 1760-ban az egyik Dobozi Kovács vette feleségül "Ványai Hajós Sárát", innentől kezdve ez

a Kovács vonal nem Dobozi, hanem Hajós Kovács lett. A Kovácsokból külön cikket kell írni, annyi felé szakadtak s kaptak ragadvány neveket. Fasz Kovács, Gohér Kovács, "szép nagy darab kövér emberek vótak", Háromszoros Gazda Kovács, "vót városgazda, pusztagazda, meg a maga gazdája", Irtóztató Kovács, Jójárt Kovács, Kis Kovács "kis földű gazdák voltak...", Lecse Kovács, Mírhóhádi Kovács, Miszmsiz Kovács, Nagyabajuszi Kovács, Nyilas Kovács, "az Örökös-Nyilason vót tanyája", Ónadi, vagy Ónodi, Ó. Kovács, Pál Kovács, Rokkás Kovács, Sottú Kovács "magáról a satu nevű szerszámó", Szuszmo Kovács "munkája lassú vót, sokáig szuszmogott véle", Tini Kovács.

Bohókás Krucsko (helyesen Kruchió, de írták még és mondták is Krucscsó, Kurucsó, Kurcsó), Butykos Krucscsó, Csűrök vagy Csülök Krucscsó, "verekedős, vetilkedő nipsig vót", Csengettyús Krucscsó, "a hajdani vasúti indóháznál vót ősiük, aki csengetéssel indította a vonatot", Kancsi Krucscsó, Kis Pannis Krucscsó "az ösanyjok után", Tücskősz Krucscsó, "elaprozta, eltücskőszte a munkát.

Cseh Nagy, ösanyjokról, "Nagy István vette Cseh Katát 1775", Félhang Nagy "idétlen, sipító hangjuk van", F. vagy Fortély Nagy, ösanyjokról, "Nagy Benedek vette Fortély Annát 1744", de az utódok úgy is magyarázzák, hogy az ősiük fortélyos ember volt és innen a név. Írták Forti Nagy alakban is a nyelvjárási, kiejtés után, "Forti" - Forti. Gecsei Nagy, "mostohaapjok vót őseiknek Gecsei nevű, aki elvette özvegy anyjokat így lettek Gecsei Nagyok vagy Gecseiek, "egyik ősiük honvéd vót 48-ban, a tiltás ellenire háromszínű tólat hordott a kalapjánál, ezú' osztán a család egyik ágát Tollas Gecseinek is mondták. Ezeknek utolsó férfi tagjaé vót a szülőorthon, G. Nagy László". Révész - "Rivisz" vagy R. Nagy, "ösapjok vót réhajós (révhajós) a Körözsön a városháza alatt", Szösz Nagy "haja, bajusza olyan színű vót mint a szösz (kenderkóc)", Veréb Nagy "kistermetűek, mint egy veréb", Zehó Putnóli "kapkodó munkájú".

Kurta Sáfri, András Szabó, Ágyai Szabó, Arany Szabó, Bakó Szabó, Bálint Szabó, Berettyó Szabó, Berényi Szabó, Békési Szabó, Csapkés Szabó, Csányi Szabó, Csordás Szabó, Csösz Szabókról utam már elebb, tudniillik veremcsöszök voltak a Mírhóhádi gabonásvermeknél, Csürhész Szabó, Debreczeni Szabó, Dülöd Szabó, Fekete Szabó, Galgóczi Szabó, Gál Szabó, Gábor Szabó, Halász vagy H. Szabó, őseik halászkok voltak, Hónaji Szabó, Jurcsok Szabó, Kapcsos Szabó, Kincsem Szabó, Késéri vagy Kiséri Köröspart Szabó, külnek őseik Jászlósiéról lettek elüldözve és a Körözpardon laktak volt. Kocsis Szabó, Korsós Szabó, Köblös Szabó, "külnek őse állítólag egy kőből búzát megemelt", Kun Szabó, Lakatos Szabó, Lukács Szabó, Márton Szabó, R. vagy Révész Szabó (Rivisz), Róka Szabó, Rucaorrú Szabó, Sallai Szabó, Sándor Szabó, Sánta Szabó, Senli Szabó, Siket Szabó, Varga Szabó, Vasbekecses Szabó, Virág Szabó, Zsiri Szabó.

Pályinkás Szendrei, Boda Szilágyi, Bodor Szilágyi, Borzos Szilágyi, Gohér Szilágyi "kövér nagy termetű, barnabőrű emberek", Hebrí Szilágyi "gyorsbeszédűek", Kappany Szilágyi "gyereketlenek", Malmos Szilágyi. Mata Szilágyi "a Mata kertbe' laktak" és az anyakönyv szerint 1757-ben Szilágyi László nevű ősiük vette Mata Erzsébetet, tehát ösanyjukról vették nevüket.

Nagy Szilágyi "nagy vagyoni család", Pergó vagy Kisúrtetfogó Szilágyi, Pici Szilágyi, Szenás Szilágyi "szénaküpecsek voltak", Vereshasú Szilágyi "elődjük rövid inget hordott és a nap felűtötte a hasát".

CS. SZABÓ ISTVÁN

"Méretes lábbeli készitést
mérsékelt felárral vállalunk."

35-től 42-es méretig.

SEURO MODELL BT.

Fő út 57. (Volt Napkeleti vendéglő helyén)

Telefon: 06-66-386-800

Garancia! Minőség!

Kedvező ár!

Gellai Cipő

GYOMAENDRÖD, Fő út 140/2

Tel.: 06-66-283-359

TOTÁL VEGYESÁRUK

ÜZLETHÁZA

ÁRUAJÁNLATA:

(Endrödi u. 1. Háztartási Bolt)
Tel: 386-637, vagy 06-20-254-663

Étolaj 1 literes 207.-Ft/db

Étolaj kimért 182.-Ft/l

Hagyma 120.-Ft/kg

Étkezési burgonya 55.-Ft/kg

Hétizű kisüsti, hunyai főzésű pálinka
650.-Ft/l

Hipó kimért 20.-Ft/l

Vetőmag kukorica Középtértükök,
fémzáróltak:

Dekalb 524-es 335.-Ft/kg

Dekalb 241-es 230.-Ft/kg

DK-045 190.-Ft/kg

AKIK ÖRÖKRE ELTÁVOZTAK TŐLÜNK

„Nem múltak el ők, lélek szívéinkben élnek: Híába szállnak árnyak, álmok, évek. Ők itt maradnak bennünk csendesen még. Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Guhász Gyula)

BAKTAI SÁNDOR, Bányász u.3-ban lakott, hosszas szenvedés után június 4-én 82 éves korában hunyt el. Endrődön helyezték örök nyugalomra június 10-én. Gyászolják: felesége, két gyermeke, nyolc unokája és a dédunokák, valamint barátai és ismerősei.

BARÁTH JÓZSEF, aki a Kísfaludy u. 7-ben lakott, súlyos betegség után május 24-én 77 éves korában hunyt el. Temetése május 29-én volt Gyomán. Gyászolják: felesége, két gyermeke, négy unokája, és két dédunokája.

Óz. DAJKÓ JÓZSEFNÉ ERDÉLYI ERZSÉBET, Hámán Kató u.2/2 sz. alatt lakott, rövid szenvedés után 81 évesen június 3-án hunyt el. Gyomán

helyezték örök nyugalomra. Gyászolják: négy gyermeke és családjaik, barátai és ismerősei.

ÓZV. FARKAS INCÉNÉ NAGY REGINA Akác u. 8. sz. alatt élt. Elhunyt május 31-én, 83 éves korában. Temetése június 9-én volt. Gyászolják: két gyermeke, három unokája, két dédunokája

HAVAI SÁNDOR, Losonczy u.20-ban lakott, rövid szenvedés után két éves korában ragadta el a halál május 28-án. Gyomán június 5-én helyezték örök nyugalomra. Gyászolják: megtört szívé szülei és testvérei.

KRESZ KÁROLY, aki Endrődi u.19-sz. alatt lakott, 68 évesen hunyt el június 11-én. Endrődön temették el június 15-én. Gyászolják: felesége, két gyermeke, három unokája, dédunokája, rokonai és ismerősei.

LÖVEI FERENC, Mikes u. 26-ban élt, hosszú szenvedés után 92 éves korában hunyt el június 2-án. Nyolcadikán helyezték örök nyugalomra Endrődön. Gyászolják: két gyermeke, két unokája, ismerősei, barátai.

MIKÓ IMRE, volt Szabadság u.26. sz. alatti lakos, hosszú és súlyos betegség után június 2-án adta vissza lelkét Teremtőjének 68 évesen. Június 5-én Endrődön temették el. Gyászolják: felesége, két gyermeke, négy unokája, valamint rokonai és barátai.

MRSÁN MÁTYÁS, a Vásártéri ltp. 28-ban lakott, június 9-én tragikus hirtelenséggel hunyt el 55 évesen, Gyomán temették június 16-án. Gyászolják: felesége, három gyermeke, három unokája.

Óz. ORAVECZ MIHÁLYNÉ, BOTOS ILONA, aki a Fő u. 173-179-ben élt, rövid szenvedés után június 10-én 78 évesen hunyt el. Június 15-én helyezték örök nyugalomra Gyomán. Gyászolják: családja, barátai és ismerősei.

PAVLOV PÁL, Vásártéri ltp. 3/2-ben lakott, rövid szenvedés után, 47 évesen május 29-én elhunyt. Június 4-én Gyomán helyezték örök nyugalomra. Gyászolják: felesége és gyermeke, rokonai és ismerősei.

PÉTERI GÁBOR, aki Kálvin u. 77/1-ben lakott rövid szenvedés után május 29-én hunyt el 49 éves

korában. Gyomán helyezték örök nyugalomra június 3-án. Gyászolják: két gyermeke, rokonai és ismerősei.

PORUBCSÁNSZKI LAJOSNÉ SZAKÁLOS MARGIT, Selyem u. 28 sz. alatt lakott, június 11-én hunyt el hosszas betegség után 76 éves korában. Endrődön június 17-én temették el. Gyászolják: két gyermeke, két unokája, két dédunokája, barátai.

SIMON PÁLNE, a Fay utcában lakott, rövid szenvedés után június 2-án 69 éves korában hunyt el, június 8-án helyezték örök nyugalomra Gyomán. Gyászolják: férje, két gyermeke, négy unokája, rokonai és barátai.

SÓCZÓ LAJOS, Szegeden élt, árpilis 4-én hunyt el váratlanul, 85 éves korában. Árpilis 9-én helyezték örök nyugalomra. Gyászolják: fia, menyei, unokái, és dédunokái, akiknek szívében halottjuk örökké élni fog.

SZABÓ MIHÁLY Kner u. 3-ban lakott, május 27-én hunyt el tragikus hirtelenséggel 77 éves korában. Június 8-án Gyomán helyezték örök nyugalomra. Gyászolják: gyermeke, unokája két dédunokája, barátai és ismerősei.

SZUJÓ ERZSÉBET, aki Budapesten élt 66 éves korában június 9-én adta vissza lelkét Teremtőjének. Temetése Budapesten, július 8-án lesz. Gyászolják: rokonai, volt iskolatársai, barátai.

TÍMÁR ELEK, aki Bajcsy Zs. u. 125. sz. alatt élt, június 6-án hunyt el hosszú szenvedés után 64 éves korában. Endrődön helyezték örök nyugalomra június 10-én. Gyászolják: felesége, gyermeke és három unokája, rokonai és ismerősei.

TÍMÁR IMRÉNÉ TÍMÁR TERÉZ, aki az Endrődi utca 20 sz. alatt lakott, súlyos betegségből szabadulva, június 12-én adta vissza lelkét Teremtőjének 63 éves korában. Temetése Endrődön június 12-én volt. Gyászolják: Édesapja, férje lánya és veje, két unokája barátai és ismerősei.

TOLNÁNÉ ORBÓK JULIANNÁ, élt 75 évet, Budapesten élt és halt meg június 12-én. Gyászolják: leánya, unokái, volt tanítványai, barátai.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr az ő országába.
Az örök világosság ragyogjon felettük.

Ez a beszámoló rövidebb időszakot fog át, április 28-tól - ahog tudósításunkat előző számunkban befejeztük - május 20-ig terjed, de nem csak azért kell kevesebb bűnesetről tájékoztatnunk a kedves olvasót, a sorozatalkövetők több csoportjának elfogásával, úgy tünik, valóban csökkent városunk bűnügyi fertőzőitése. Tóth Bálint főhadnagy úr számol be az alábbiakban a jelzett időszakról.

"Volt néhány sikertelen betörési kísérlet, némelyikben a behatolás sem sikerült, és néhány helyen, bár bejutottak az elkövetők, de semmit sem vittek el. Ilyen volt április 19-én egy hantostekerti betörés, ahol csak rongálási kár keletkezett, s ugyanaznap egy endrődi sörözőbe is behatoltak, s ott fel is törték egy játékautomatát, de a benne lévő pénz nem sikerült elvinni az ismeretlen betörőknek. Még mindig ezen a napon a Rózsa presszóba is ismétellen betörték, itt is a játékautomatát törték fel, de a bennük lévő pénzhez itt sem sikerült hozzájutni. Ebbe a presszóba 2-ra virradóra újra megkísérelték a betörést, ezúttal is sikertelenül, mivel a riasztó megzavarta az elkövetőt. Ide sorolható még Endrődön a Városi Könyvtárba való sikertelen behatolási kísérlet, ami csak ezer forintnyi rongálási kárt okozott.

Sajnos azért volt pár "siker" vagyis elleni bűncselekmény is. 30-a éjszaka a Téboly Disco elől két segédmotor-kerekpárt lop-

Bűnügyi krónika

tak. Az egyik elkövetőt elfogtuk a Fő úton, feltartóztatta a rendőrájáró, így a lopott jármű is megkerült, s az elkövető ellen nemcsak annak önkéntes eltulajdonítása, hanem ittas vezetés vétsége miatt is eljárás indult. Ismeretlen tettes máj 1-én a Gyomai Katolikus Plébániáról 100.000 forint készpénzt lopott. 2-án a MÁV állomás újságos standjára törték be, de sikerült megszavarni - bár sajnos elfogni nem - az elkövetőt, így csak 2000 forintnyi váltópénzt tudott elvinni. 3-án éjszaka betörték Endrődön a Melódia presszóba, tetőbontás módszerével. Sajnos a régi épületeknél ez elég egyszerű, bár meg kell vele "dolgozni", lényegesen kisebb a kockázata felfedezésnek. 5-én éjszaka a rendőrájáró elfogott egy víkendházbetörőt, aki két hétvégi házat tört fel a Hantostekertben. Őt további betörésekkel is gyanúsítjuk, ezek egy részét rá is bizonyítottuk, s beismertő vallomást is tett. 6-án reggel észlelték Vásár téri Diszkont feltörését, innen italokat, cigarettát vittek el 3000 forint kárt okozva, ennél sajnos nagyobb a rongálási kár, mintegy 50.000 forint, ugyanakkor a Kossuth úti 6-os Bisztrót is feltörték, innen kávét és 40.000 forint készpénzt tulajdonítottak el. 10-re virradóra a Bajcsy-úti Valán telepen két, ott parkoló buszból mint-

egy 80 liter üzemanyagot szívtak le, és a telepen lévő ABC-be is belörték, s hozzávetőlegesen 150.000 forintértékben vittek el cigarettát és csokoládét. 14-én külterületről a Dévanyói út melől két helyen loptak el telefonvezetéket, 400 illetve 900 métert, és a téglagyár mellől másnap hasonló mennyiségben. Az elkövetőt lakossági bejelentés alapján sikerült tetten érni, amikor a lakásán a bronzvezetékéről a burkolatot hántotta le. 16-án ajtóbefeszítés módszerével behatoltak egy magánháza Gyomán, és 200.000 forintot tulajdonítottak el. 19-én délután ismeretlen körülmények között valaki beírta a vasúti átjáró lezáró sormopóját(??? szerk.) 20-án reggel betörték egy endrődi zöldség-élelmiszer boliba ajtóbefeszítés módszerével, innen is cigarettát, csokoládét loptak.

Volt egy súlyos közlekedési baleset is 10-én Gyomán, a 46-os főúton, a volt Vízügy előtt. Két személygépkocsi ütközött. Sajnos a véten jármű vezetője és utasa szenvedett súlyos sérülést."

Köszönöm a tájékoztatást. Úgy tünik, elég jó volt a felderítési arányuk. További sikeres bűnüldözést kívánok magam, az olvasók, és városunk minden polgára nevében és érdekében.

MARSINÉ GIRICZ ERZSÉBET

Fűtött a napocska. akár egy búbos kemence, és árnyékba kergette sugaraival a kapingáló csibemzetséget. Ott pihogtek a kendermagos jércikék, meg

a hősín tollas libuskák a cédrusbokor alatt. Félálomba ringatta őket a csönd, és nem is sejtették, hogy veszély közeledik. Pedig ott sompolygott egy mihaszna kis róka. és sunyi pillantásokkal azt kutatta, hogy melyik a legkövérebb tyúkocská. Hiába no, kölyök volt még a kópé, mert felnőtt korában már nem válogat, viszi, amit elér. Mire aztán a zsákmányához juthatott volna, megneszelte közellétét az öreg kakas, és tüstént tudta a dolgát. Támadt is akkora riadalom a tollasnép között, hogy a reggeli kávéját szürcsölgető Petkó is meghallotta:

Az a rosszcsont Samu megint a tilosban jár - kiáltotta haragosan, és olyan hirtelen felugrott, hogy dőlt, borult utána a szék is, amin ült.

Jóskának, már eddig is fúrta az oldalát a kíváncsiság, hogy ki lehet az a Samu, és amint Petkó után nyargalt, látja ám, hogy egy bozontos farkaskutya formájú állat, átbújik a léckerítés alatt, és óvatosan körültekintve odaballag egy földbevert karóhoz. aminek láncot akasztottak a derekára. A láncvégén kerek szíjkarika volt, abba nagyhirtelen beledugta a fejét, és olyan álmos pislogással hasalt el a fűben, mintha el sem mozdult volna onnan.

Nini! - csodálkozott Jóska - ilyen se láttam még! Saját magát köti láncra az ebadta.

Aztán meg is feledkezett róla, mert Petkó keservesen sírva futott visz-

Mária néni meséi

Jóska Makkosországban V. rész

szafelé, markában selymes puha vörös szőröcsomóval.

Nem lesz már nekem soha többé Samu! - ömlött a könnye - ennyi maradt az én kis Rókából, széttépte az a semmiházi kakas! Még most is csupaszőr az a kemény csőre, - mutatta a szőröcsomót Királybácsinak, aki éppen akkor érkezett valahonnan.

Ejnye, ebugatta! Csak nem sírod ki a két szemed egy kópé kis róka miatt. Visszajön az ne félj!

De hiszen mondtam már, hogy megette a Kakas!

Akkorát nevetett Király bácsi, hogy megrendült tőle egész Makkosország. - Azt már hallottam, hogy róka fogott kakast, de hogy kakas fogott volna rókát, azt még sohasem. Jól megnézted, csakugyan megszökött a láncról?

Hogyne néztem volna! de úgyis megbíalom a taraját annak a gonosz kakasnak!

Milyen volt az a Samu? - kérdezte részvétellel Jóska.

Az olyan szép, hogy olyat sohase láttál! Akkora farka volt, nagyobb, mint ő maga. mindig úgy nézett rám, mintha csak nevetne. Olyan okoska volt!

Butuska az bizony! - Legyintett megvetően Jóska - mert a mi kutyánk örül, ha szabadon lehet, ez meg, a jó lélek, saját maga dugta fejét a hurokba.

Most nevetett mégcsak tiszta szívből Király nagypapa, de vele nevetett az egész Király család. Petkó

még szipogott egy kicsit, de a könnyein már átragyogott a szívárványos öröm.

Ugye mondtam, hogy sose hagy el engem! kiáltotta és olyan fürgén futott, hogy nyomába se érték. Ott is volt csakugyan a megszökött he-

lyén. Sunyi kis pofácskáján olyan ártatlan volt a vidámság, hogy még Király bácsi is simított egyet bundáján, mikor odaért.

Azért egy kicsit én is ludas vagyok - szégyenkezett Petkó - elfelejtettem ma reggelit adni neki.

Így már érthető, hogy meg akarta szerezni - mondta elkomorodva nagyapa. - Tudom, hogy öröm neked, hogy új kis barátod van, de azért a régiekről sem szabad megfeledkezni ám!

Ne haragudj Samu! - súgta halkán a kis kópénak Petkó. Aztán kézen fogta Jóskát és vígan kiáltott: - Gyere, hozunk neki májat! Az mindig az övé. ha nagymama csirkét vág.

A napocska gyorsan felhő mögé rejtőzött, hogy melegével ne süssön olyan nagyon a három jóbarátra, mert nem sok idő múlva hempergözve játszottak a selymezöld fűben. Akkorra már Jóska is elismerte, hogy nincs Samunál kedvesebb kis állat a kerek világon.

Béka lakodalom

*Sátoros, vén fűzfák alatt
Lagzit ül a békacsapat.
Sárkánygyökér, sáslevel,
Táncot jár a völgyégy.*

*Lakkos, fényes csizma rajta,
Maga szabta, maga varrta.
Térdig vízben bokázik,
Nem félti, hogy elázik.*

*Menyasszonya, Béka Lenke,
Karcsú mint a nád és lengve,
Tavi-rózsa levélen
Szúnyogcombba ebédel.*

*Násznagy uram gondolt egyet.
Megcsendít egy virágkeletet,
Pohárkáját megtölti
S a násznépre köszönti.*

*Végei ér a tánc, az ének,
A vendégek hazatérnek.
Békaturaj szeliden
Ringatózik a vízen.*

A meséi és a verseket írta: IVÁNYI MÁRIA

THERMIX
ÉPÍTŐIPARI SZÖVETKEZET

☒ 5500 Gyomaendrőd,
Ipartelep út 3.
☎ T/F: 66/386-614, 386-226

Tevékenységeinket piacképes áron kínáljuk

- ☞ Magas és mélyépítési munkák generál kivitelezése - tervezése
- ☞ Transzportbeton és betonacél értékesítés, előregyártás, szerelés
- ☞ Egyedi asztalos és lakatos termékek gyártása (nyílászárók, Interspan bútorok)
- ☞ Építőipari anyagkereskedés (fenyő fűrészáru, Interspan bútorlap szigetelőlemezek, kartonplasztlemez...)
- ☞ Építőipari gépek, segédeszközök bérbeadása (toronydaru, acélzsalu, keretes állvány, útpanel...)
- ☞ Burkolólap értékesítés (minta után)

Trodalmi oldal

PÉTER BÁCSI

"Mélységesen mély a múltnak kútja...": Így indítja világhírű regényét, a "József és testvérei"-t Thomas Mann Nobel-díjas német író, s ez ösztönösen idéződik fel bennem, amikor most budai magányomban a május 16-iki baráti találkozónk fénypontját, az Uhrin Péter életmű kiállítását idézem emlékezetem képernyőjére, elismerést dobogó szívvel mindazok iránt, akik létrejöttében szerepet vállaltak. S mindezekben sóhajtsányi se a szólam, hiszen nemcsak a kiállított képek modellhőseinek, parányi gyermekségetől kedves ismerőseimnek, Jolán néninek, Péter bácsinak, gyermekeiknek, Péternek, Palinak, Andrásnak, Miklósnak, Terikének testi valósága káprázott elem az alkotások előtt, hanem életük eposza is. A póhalmi jövőépítés kísérlete, a háború, a paraszti életforma múltba-hátrázott valósága is. S talán sírva is fakadnék hatvanesztendőök múltán, ha Péter bácsi Giotto-i, magyar atyafi-keresésként Molnár C. Pál-i szépségű, utánozhatatlan színvilágú szentképei meg nem vigasztalnának. S melleleg annak tudata is, hogy ennek a csupán emlékké légiesült világnak részben meghitelő tanújának is tudhatom magam.

Önmagam ihletésül tehát leemelek fekvőhelyem fölül - Mindszenty József, Márton Áron, Tamási Áron és Kodály tanár úr szomszédságából egy 27 X 20 cm-es, parányka olajképet, melyet U P 1929 szignó hitelesít, s a rajta lévő, tanyájuk előterében apró szekérkét húzó, csizmás fiúcskában önmagamra ismerhetek...

S a látványtól élővé leszen a múlt...

Édesanyámék szóttek a decemberi homályú szobában - ahogy akkortájt mondtuk: a "nagyházban" -, s én pedig a pamut-motringok összetartó táblájával a hónom alatt, és édesapám somfobotjával a jobbomon eldicsértessékeltem, hogy Uhrin Péter bácsihoz menjek, a szomszédságunkba. Modellnek, ahogy manapság mondanák. Mivel előző este, minálunk "komázván" az áldott-emlékű, a szentjózsefi látványú Péter bácsi meginvitált erre. Így: "Ha ez a csupafül Maco gyerek elgyünne hónap a pamuk táblájával, akkor pemzlivégre kapnám!"

Édesatyám négy évvel és egy szakaszvezetői csillaggal volt idősebb nála, de vagy negyven holddal és gyermekkel szegényebb, ez azonban barátságukon mit sem kisebbitett, hiszen a huszárság lószertete testvérséggel felért. Mehettem tehát!

Ropogtattam hótakarót, erősen fogadkozva, mint fogom kijátszani a Csumpli kutyájuk éberségét s ezután már csak az következett, hogy: "No, kisöcsém, mikor szeretnéd a kópen vizsontlátni magadat, tavasszal, télen?" "Tavasszon Péter bácsi, mert akkor meztláb lehet járni!" Kacagása ma is visszhangzik bennem.

A szoba zsúfolt volt a festőállvány körül. Terike (talán négy éves lehetett) a sarokban babázott, Miklós egy könyvet lapozott, András Palival kukoricaszemre kártyázott, és Jolán néni font, miközben elkezdődött a tél tavasszá-varázslása ádvent utolsó-előtti hetében a Páskomokat az Ugaraktól elmezsgyéző földút ugari oldalán, ahol Timár, illetve Uhrin tanya kinőtt a földből.

A kép ma is tanú mindezekre, az akkori tanúk közül azonban kevesen élünk, az eleven tanú viszont vallomással tartozik. Vallom és vállalom tehát Péter bácsit tiszta szívből, és utólagosan is sajnálom, hogy a későbbi időkben keveset lehettem esti közelségében. Dehát a FÖLD s az ősi, íratlan endrődi törvény, hogy minden valamicsodás ember után legalább annyit

jussoljanak a gyermekei, amennyit ő kapott az édesapjától. Ez pedig "uhrinul" úgy festett, hogy ki kellett érette lépni az "istráng közül".

Mert lehetett ugyan a Péter bácsi édesapjának, Uhrin Mihálynak közel 300 holdja, ha tucatnyi gyermek várta belőle a jussát, s ábrázoló jószomszédunknak is "nyújtózkodnia kellett a 60 kisholdjából, az öt gyermekével, ha többet szánt nekik a kisparaszti sornál. Pedig törekedett letagadhatatlanul. Eladta a "Kánaán földjének" csúfolt vadszikés négy holdját Bagiéknek, a pesti kiállítás "költsegeire", ez volt az úgynevezett "östehteségek" kora, mely Veres Pétert is "felfedezte". Ez azonban az Ő esetében nem hozott termést. Ahhoz Péter bácsi túlságosan, szinte szemérmesen tisztességes volt (akár gyomai barátja, Papp Zsiga bácsi), hogy ma nyelvgyalázással adminisztrálni tudta volna magát, vagy menedzsert szerezni. Pedig legalább 50-60 képe helyet érdemelt volna akár a Nemzeti Galériában is.

S ekkor kezdődött el a póhalmi éposz...

Híre kélt, hogy a már Anonymus krónikájában nevével szereplő Póhalm részirtokosai, élükön Bárány Lászlóval tartós bérletbe adták a pusztát, lehetőleg közösségnek (ahol mindenki egyért, és mindenkiért felel), S Péter bácsiék szervezkedni kezdtek a Kanadából módosan hazatért sógorával Szerv Tímár Józseffel, a két későbbi honatyával Rác Lajossal és Vaszkó Mihállyal s még vagy két-tucatnyi más endrődiekkel. Előbb kiárendálták, majd kormánysegítséggel megvették Póhalmot. S ezért nemcsak az endrői földjeiket adták el egészében, vagy részletekben (mint Péter bácsi), hanem a jöreményt is bankkölsönül kérték hozzá az Égből, terveik aranyfedezetűl, amint erről Péter bácsi kép-álmái a Póhalm múltja, jelene, és jövője vallanak. És nem is csak meddő ábrándnak veszett mindez. Közösségi házza tették a kastélyt, együtt birtokolták a magtárt, iskolát terveztek, színműveket rendeztek s Féja Géza Viharsarok című művében országos példává is nyilvánították. S vállalkozásuk (Péter bácsi korai halála után) valójában csak a kolhoz kényszerbe pusztult bele, úgy hogy a birtokosok a Kádár-cselédség elől jórészt hazamenekültek.

De ez már túlkomorlik a látóköromön, ha a szívem is dobol. Hiszen amikor a frontszolgálat, majd hadifogság után 1948 Szent Mihály napján haza-kegyelmezett az Ural, Péter bácsi már jó-esztendeje a feltámadás szivárványa alá költözött, s övéire, mindannyiunkra olyan esztendőket következtek, akár az őszövetségi babiloni fogság...

Légyen az én lélekvaltság-harangkondításom ez az írás.

TIMÁR MÁTÉ

NÉHÁNY SOR AZ UHRIN-UGRIN NÉV-VÁLTOZAT KÉRDÉSÉHEZ

Kép-alkotásaiban halálát is túlélő, szépemlékezetű Uhrin Péter bácsi emlékidézéséhez még egy kérdés felvetése kívánczik pennám hegyére: Az Uhrin - Ugrin vezetéknek forrásvidekének felderítése. A nagy-család Imre-ágához tartozók jó része ugyanis g-vel, Ugrinnak nevezi magát, míg a Mihály-ág (ahová Péter bácsi is tartozott) a mai napig Uhrin, halott felmenőik testvérek voltak.

Amikor az ötvenes évek legelején egy születésnap alkalmából az eredő felől érdeklőctem Dr. Ugrin Nándor orvostól, a mai bankszövetkezet helyén állott házának vendégeként, bátyja Dr. Ugrin László volt szarvasi főszolgabíró, és unokaöccse, Ugrin (KALOT) József volt képviselő jelenlétében; helyszínen való előlvasásra egy családi krónikát nyomott a kezembe, melyet úgyszintén unokaöccse P. Ugrin Sándor Jézusúrsasági Atya állított össze, melyet egy dupla-fekete és néhány Symphonia elfűstölése alatt végig "gyorsalvostam". E család-fával is ékes krónikában többek között az volt olvasható, hogy amikor a Rend az otya "név-magyarosítását" javasolta, őtísztelendősége levelben fordult kért akadémikus professzorhoz, Melich Jánoshoz és Pais Dezsőhöz, eligazításért nevük eredetét illetően. Kérdésére a szarvasi Melich professzortól tartalmát tekintve a következő választ kapta:

Az Uhrin feltehetően egy szláv (tót) anyanyelvű lelkesz anyakönyvi elírása az Ugrin g-jének lágyítása útján. Tudniillik az Ugrin (azonos tóban az Ugronnal) otörökül a "legszenzettebb" jelenti, azt, hogy magyar-ember! Az Uhrin tehát Melich akadémikus szerint nem névmagyarosításra, hanem eredetiségének helyreállítására illetékes. Amit az Imre-ág lemenői jórészt végre is hajtottak.

Csak mellekesen jegyzem meg, hogy Endrődön soha senki Uhrint nem ejtett, hordozóit ugrinoknak mondtuk. A szülőföld törvénye pedig minden §-nál jogerősebb!

TIMÁR MÁTÉ

TE DEUM A SZENT GELLÉRT KATOLIKUS ISKOLÁBAN

Immár harmad ízben gyűltek össze diákok, tanárok és szülők, hogy ünnepi keretek között méltó módon búcsúzzanak az 1997/98-as tanévet.

Az egybegyűltek az iskola aulájában, illő módon, szentmisén adtak hátát a jó Istennek az eredményekért, sikerekért.

Az ünnepséget az iskola énekkara és a gyerekek szép versmondása tette még meghittebbé. Végül az igazgatónő, Kiss Pálné számolt be az elmúlt év eseményeiről, a gondokról, problémákról, s az elért nagyszerű eredményekről. Mint mondotta: "178 tanítási napunk volt. Ezek a napok kemény munkával teltek. Elmondhatjuk, hogy egyetlen óra sem veszett el, sok gyakorlással, türelemmel értünk

oda, ahol vagyunk. Eredményes évet zártunk. Mindent megtettünk, hogy kihozzuk a gyerekekből azt, amit képességei alapján teljesíteni tud." És, hogy ez valóban így volt, bizonyítják azok a nagyszerű eredmények, amelyekkel méltán büszkélkedhet tanító és diák egyaránt. 108 tanulóból húsz kitűnő vagy jeles eredményt ért el. Érdemes megemlíteni a különböző tanulmányi és más versenyeken elért "helyezéseket":

A "Rügyecske" tanulmányi versenyen a 3. a osztályos Kolozsvári Levente I. helyezést ért el. A Katolikus Iskolák Mesemondó Versenyén a 3. b osztályos Roncsek Nóra országos II. helyezést ért el. A Városi Petőfi versenyen Roncsek Nóra 3. b II. valamint Kruchio Éva 3. a III. helyezést és

Csúvár Alex 3. a osztályos tanuló különdíjat. Az "Aranyfonál" mesemondó versenyen is jó eredménnyel dicsekedhettek: Roncsek Nóra 3. b osztályos tanuló I., Mándi Vivien 3. b és Kondor Nóra 3. b osztályos tanulók II., Kelemen Nóra 2. a osztályos tanuló pedig III. helyezést ért el. Az "Égből pottyant mesék" c. rajzpályázaton díjazottak lettek: Megyeri Hajnalka 1. a - Tímár Imre 2. a - Pályi Henrietta 2. a - Czibanó Gyula 3. a - Lövei Tibor 3. b - Nagy Zsolt 3. b osztályos tanulók.

Graulálunk a jó eredményt elért tanulóknak, az iskola pedagógusainak és dolgozóinak.

A vakációra sok vidámságot, mulatságot és pihenést, a következő tanévre pedig eredményes felkészülést kívánunk.

CSÁSZÁR FERENC

Kolozsvári Levente édesnyjával, és Kiss Pálné (jobbról) igazgatónővel

a Szabóné Vaszkó Éva tanítónő vezette énekkar

Híradás a KISRÉTI GYÓGYSZÁLLÓÉRT ALAPÍTVÁNYRÓL

Többen és többször megszólítottak már úton-útfélen, hogy "mondja már mi van a "kisiréti"?". Voló igaz, hogy hosszú ideje nem adtunk hírt az alapítványról. Pedig az alapítás óta (1991!) nagy utat tettünk meg.

Időzzünk fel néhány eseményt az alapítás óta:

Mint ismeretes húsz alapítóval - köztük a Gyomaendrői Polgármesteri Hivatallal - 255 ezer forinttal alapítottuk meg a KISRÉTI GYÓGYSZÁLLÓÉRT ALAPÍTVÁNY-t. Célunk, szándékunk azóta is változatlan: Gyógyszállót akarunk létesíteni. Nem idézem fel azokat az elnéző mosolyú és kissé gunyoros, de sokszor rosszindulatú újságcikkeket, melyek végig kísérték eddigi utunkat.

De a lakosság lankadatlanul bizott bennünk, s gyűltek az adományozók, és gyűltek forintjaink. 1994-ben már annyi pénzünk volt, hogy megvásárolhattuk a gyógyszálló építésére kijelölt 9.2 hektár területet, mely a közismeri "spárgás" ültetvényes.

Mivel az alapítvány, mint non profit társaság, gazdasági tevékenységet nem folytathat, így született meg a gondolat, hogy hozzunk létre részvénytársaságot.

Ehhez ismét a jó nevű vállalkozókhoz kellett fordulnunk és a lakosság azon részéhez, akik szívesen vásárolnának részvényt a megalakuló társaságban.

Így a kuratórium egyhangú döntése alapján az Alapítvány pénz és természetbeni vagyónának nagy részével létrehozta a KÖRÖS TERMÁL HOTEL RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOT 1995 őszén, melyhez több vállalkozó és magán személy is csatlakozott. (Sokan az alapítványi tagok közül is vásároltak részvényt.) A részvénytársaság munkájáról, mérlegéről, vagyoni helyzetéről minden évben beszámolunk és beszámolnak a helyi, megyei újságok is. A közgyűléseken az alapítványt a kuratórium tagjai képviselik. Az Alapítvány is minden évben (május 31-ig.) elkészíti mérlegét, mely számot ad vagyónáról, pénzügyi helyzetéről, e szerint az Alapítvány 1997. december 31-i vagyoni helyzete:

Készpénzben	431.552 Forint
Angolfonban (közép árfolyamon)	5.610 Forint
Kötvényben	151.000 Forint
Körös Rt. részvényben	19.050.000 Forint

Összes vagyon	19.638.162 Forint
Vagyon 1996.XII.31-én	19.101.067 Forint
Vagyon növekmény 1997 évben	537.095 Forint

Mindazok tehát, akik adományaikkal támogatták alapítványunkat, láthatják, hogy pénzüket a Kuratórium nem "herdálta el", hanem ellenkezőleg, megsokszorozta. A megvalósítás nagy feladata már a részvénytársaságra, mint gazdalkodó szervezetre, vár. Alapítványunk ezt a törekvést továbbra is erkölcsileg, és erejéhez mérten anyagilag is támogatja. Nem mondunk le arról a szándékunkról sem, hogy a gyógyszálló megvalósítása esetén mindazokat, akik támogatták alapítványunkat jelentős természetbeni kedvezményekben részesítsük.

CSÁSZÁR FERENC, a Kuratórium elnöke

„ÉPFE“ - vállalkozó

közületi-, vállalkozói-, magánrendelőknek teljes körű építőipari, szakipari és festő munkákat, azok tervezését, szervezését,

lebonyolítását anyagbeszerzéssel vállalja.

ELLENŐRIZHETŐ REFERENCIAKKAL RENDELKEZÜNK

BARKAFÁ részlegünk igényes rendelőknek egyedi, művészi kivitelű faszobrász, faragó munkákat készít.

Mintaterem, iroda: Gyomaendrőd, Blaha L. u. 12/1.

Vezető: Barta László

Tel: 06-60-481-041. (06-66-285-659) Fax: 06-66-386-896.

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT ÉS KATALÓGUST!

HÍREK ERDÉLYBŐL

„megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös taraka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.”
Kós Károly,
1925.

Amint kedves Olvasóink. Nemcsak hazánkban, de a romániai magyarság körében is élénken foglalkoztatja a közvéleményt három fontos kérdés; az oktatás, a magyar egyetem, és a kettős állampolgárság ügye. Tallózva az erdélyi magyar újságokban többek között a Magyar Szó június 6-iki számában Zsehránszky István tollából "Nem hagyhatjuk szó nélkül" c. cikkéből idézünk: "Az egyetem kérdése az a csépp, amellyel betelt a pohár. Az RMDSZ helyi szervezetei kérik a számadást: vezetőiktől, és a kormánykoalíciótól... A romániai magyar választó szemében hitelét veszítette a kormánykoalíció, mert eltelt immár másfél év, és gyakorlatilag semmit se váltott be ígéreteiből... Nem vagyunk annyira naivak, hogy ne látnánk: porhintés volt csupán a két híres sürgősségi kormányrendelet. Arra szolgált, hogy átfessék a firmát, s hogy leszerelje a nemzeti kisebbséget megillető jogokat követelő romániai magyarságot... 89 óta húsz állami egyetem létesült

Romániában. Most mégis annyira fájlatják, annyira tiltakoznia kellene, annyira elutasítják az egyetlen magyar nyelvű létesítést? Ettől jut csödbe az ország? S nem ottól, ami ugyancsak benne van a koalíció kormányprogramjában és ugyancsak nem teljesült: az állami monopóliumok megszüntetése, a csődös nagyvállalatok felszámolása, a gazdasági reform?"

Az Erdélyi Napló június 6-iki számában Gazda József "Hibáink visszatérnek" címmel így ír: "Nyilatkoznak a rektorok, a tanügyminiszter, a parlamenti pártok vezetérei, talán még a kapusok is, hogy a magyaroknak nem kell önálló egyetem, szó sem lehet róla. Miért? Minek?... Hogy ők ama rektorok, miniszterek, kapusok miért ellenzik ezt? .. Meg akarják ölni lelkünket, szellemünket, a jogainkat ahhoz, hogy teljes lelki-szellemi életet élhessünk. Meg akarnak fosztani nagykorúságunktól, kiskorúvá, csecsemővé akarnak degradálni minket, arra a szintre, amikor majd csirájában elfajtható az öntudat, megakadályozható a szellem kibontakozása. Hogy az országnak is ártnak ezzel, ha szegényítik annak gazdagságát. Mit érdeklí őket ez! Vagy éppen ez érdeklí. A leredukálás, leegyszerűsítés, szintelenítés... Véleményem szerint egy olyan pillanathoz érkezett el a hazai politikai élet, amikor lépni kell! Vissza kell térni az RMDSZ alapokmányához... Az RMDSZ-nek azt is fontolóra kell vennie, hogy van-e keresnivalója a kormányban, ha belülről nem tud megoldani semmit. Ha mégis igen? Annak örülnék mindannyian."

A Magyar Szó május 18-iki számában Gál Éva Emese: "Gondolatok a kettős állampolgárságról" szóló cikkében

többek között ezt írja: "Mindannyian ismerjük a szkizoid helyzetet, amelyben élünk, amelyben a haza fogalmát a szülőföld fogalma vette át, de nem az állam, amely fennhatósága a szülőföldnek. Nyelvünkben, történelmünkben, hagyományainkban, érzelmeinkben a magyar nemzethez tartozunk, országát anyaországnak becézzük, és nem hazóknak; mintha mi örökre a gyermekei lennénk, és a felnőttkort soha nem érhetnénk el. S ha netán főkínálnak nekünk, hogy a nagykorúsítást, azt nem fogadjuk el, mert felelőségekkel járna?! Az egyik ellenérv, hogy az állampolgárság választójoggal jár. Bár meggyőződésem, hogy kettős állampolgárság esetén az erdélyi magyarság nem kívánna beleszólni, másrészt költenének utazásra csak azért, hogy szavazzanak... A másik főkérülő kétely, hogy nem vagyunk a magyar állam adófizetői. Bár állampolgársággal járó adóról nem tudok... Adót fizetnek a kint becsületesen munkát vállaló erdélyiek jövedelmüknek megfelelően, adót fizetnek a szellemi munkások is, bármilyen írásuk jelenne meg a magyar lapokban... Egy másik kétely: hogy a kettős állampolgárság megnövelné a kivándorlást. Ettől 4-5 évvel ez előtt talán joggal felhettünk volna, mára a helyzet nagyvonalakban stabilizálódott... És vajon baj lenne-e, ha egy kis védettséget is nyújtana az erdélyi magyarságnak, ha mondjuk Cseresnyés Pált, mint kettős állampolgárt nem ítélhetné el a román törvényszék a magyar törvényhozó testület beleegyezése nélkül?...és végső soron - nagyapáink lemondtak-e a magyar állampolgárságról, vagy ez ma is velünk született természetes jogunk kellene legyen? Volt-e olyan kitétel a trianoni szerződésben, hogy az utódállamok magyarsága nem lehet kettős állampolgár?"

Befejeződött a 97/98 évi bajnokság.

V. 31. Makó - Barátság 2:1.

A hatvanadik percben Czifrák jobb oldali

szögletét Janis 6 méterről a bal alsó sarokba csúsztatta. 0:1. Hatvanötödik percben Makó egyenlített egy rövidre sikerült felszabadítás után. 1:1. A nyolcvanadik percben Czifrák 18 méteres szabadrúgása a felső lécet találta telibe. A 88-ik percben egy makói beívelést követően a vendéglátók csatára kézzel igazította maga elé a labdát. Lövés cél tévesztett. Meglepetésre a bíró szabadrúgás helyett ellenünk ítélt tizenegyest. Így született a vereségünk. A szerencse is elpártolt tőlünk, s mellé a játékevezető is "rátett egy lapáttal"! (Nem ez volt az első eset, hogy a bírók ellenünk ítélték!)

A mezőny legjobbjá Sárosi és Janis voltak.

IFI: Makó - Barátság 0:2.(!!!)

VI.7. Barátság . Gyula 2:1 (500 néző!)

Az ötvenötödik percben Lipták ívelt be szabadrúgást, amit Molnár először kapufára fejtelt, majd a visszapattant labdát 6 méterről a kapu bal oldalába bombázta. 1:0 A hatvannyolcadik percben 24 méterről szabadrúgásból Janis a felső lécet találta el. Hetvenötödik percben az elmélázó hazai védelem mellett egyenlített Gyula. A nyolcvanötödik

SPORT

percben Papp megkeverte Gyula védelmét, majd az alsó sarokba lött. 2:1. A jól játszó Barátság csapatából Molnár volt a legjobb.

Szendrei edző: "Nagyon jó mérkőzésen. nagy taktikai csatában, a második félidő jobb támadó játékkal és helyzetkihasználással dicséretes győzelmet arattunk a listavezető ellen."

IFI: Barátság - Gyula 0:1.

VI. 14. A szezonzáró mérkőzésre Békéscsabán került sor, háromszáz néző mellett. 1:3.

Már a nyolcadik percben Tóth jobb oldali beadását Janis vágta a hálóba. 0:1. A hatvanötödik percben a kitérő csabai Beliczák akasztották a kapunk előtt. A büntetőből Labos egyenlített 1:1. Nyolcvanharmadik percben Mester jobbról bead, s Brakszatórisz a felső sarokba fejezi a labdát. 1:2. A nyolcvanhatodik percben Barkaszatórisz 22 méteres lövését a csabai kapus röviden öklözte ki, s a berobbanó Illés beállítja a végeredményt. 1:3. A legjobbak: Janis, Barkaszatórisz, Tóth, Czifrák.

VÉGEREDMÉNY:

1. Gyula	30	18	8	4	57:20	62
2. Barátság	30	16	11	3	55:29	59
3. Makó	30	16	3	9	62:37	57

GYERMEKCIPIŐ KÉSZÍTÉS

Csikós János

5502 Gyomaendrőd, Kör út 3.
(Öregszőlő, Kondorosi út)
Telefon: 06 60 485-788

Béby-leányka-fiúmodellek 18-35-ös méretig
Bio papucs, szandál, klumpa
18-41-es méretig

MINDENT EGY HELYEN

A PIKTOR BOLTBAN!
Gyomaendrőd, Fő út 204.
(telefon: 66-386-611.)

Kaphatók:

- festékek, lakkok, ecseiek,
- szerszámok, csavarok, szegek,
- ragasztók, zárok, vasalások,
- és linóleumok

PADLÓ BURKOLÓ LAPOK MINTA UTÁN,
HOZZÁ RAGASZTÓK, FUGÁZÓ ALJZAT KIEGÉSZÍTŐ.

AUTÓBUSZ MENETREND

HELYI JÁRAT

Érvényes: 1998 június 15-től

Öregszőlő	Déryné	MÁV Áll.	Szab. tér	MÁV áll.	Szab. tér	Déryné	Öregszőlő
5.25	5.30	5.40	5.45	5.50	5.55	6.05	6.10
6.10	6.15	6.25	6.45	6.50		7.00	
	7.05	7.15	7.20	7.45	7.50	8.00	
	8.15	8.25	8.30	8.45	8.50	9.00	
	9.15	9.25	9.30	10.00	10.05	10.15	
	10.20	10.30	10.35	11.35	11.40	11.50	
	11.55	12.05	12.10	12.45	12.50	13.00	
	13.30	13.40	14.00	14.05	14.10	14.20	14.25
14.30	14.35	14.45	14.50	15.10	15.15	15.20	
	15.35	15.45	16.10	16.15		16.30	16.35
16.45	16.50	17.00	17.05	18.15	18.20	18.30	
	18.50	19.00	19.05	19.55	20.00	20.10	
	+21.20	+21.30	+21.35	+21.55	+22.10	+22.20	

+ = Munkaszüneti napokon nem közlekedik.

Temető járat: Vasárnaponként MÁV állomás 7.15
 Szabadság tér 7.20
 Temetőből vissza 8.35

MÁV VASÚTI MENETREND

Érvényes: 1998. május 24-től 1999. május 29-ig

Budapest	Szolnok	Gyoma	Békéscsaba	Békéscsaba	Gyoma	Szolnok	Budapest
1.05	2.50	3.46	4.15	4.56	5.30	6.26	
		4.40	5.16	5.25	5.55	6.42	8.12
	4.50	5.51	6.28	6.33	6.58	7.41	9.07
		6.30	7.12	6.53	7.24	8.27	9.57
4.00	6.32	7.41	8.14	7.27	8.06	9.14	
6.15	7.55	8.42	9.11	8.30	9.08	10.05	11.32
	8.57	9.57	10.30	10.55	11.28	12.22	14.07
8.30	10.02	10.49	11.14	11.25	12.02	13.04	
10.15	11.51	12.37	13.04	13.26	13.55	14.45	16.12
	11.25	12.26	12.59	14.32	15.04	16.08	
	14.37	15.35	16.13	15.25	16.05	17.06	18.42
13.30	15.05	15.52	16.25	17.16	17.50	18.44	20.12
15.15	16.49	17.35	18.01	17.25	18.11	19.22	21.27
		17.52	18.25	18.50	19.20	20.08	21.36
15.55	17.26	18.11	18.34	19.07	19.35	20.47	
17.30	19.07	19.52	20.20	19.35	20.28	21.14	
	19.17	20.30	21.03	22.37	23.10		
19.30	21.05	21.50	22.16				

Budapestről 15.55 órakor induló gyorsvonat : ALFÖLD InterCity járat

Békéscsabáról 6.33 órakor induló gyorsvonat : ALFÖLD InterCity járat

Budapestről 1.05 órakor induló vonat vasárnap nem közlekedik

Békéscsabáról 19.35 órakor induló vonat szombaton és vasárnap nem közlekedik

Nem tüntettük fel azokat a vonatokat, amelyek Gyomán nem állnak meg